

**COMMUNICATIE- EN
INFORMATIEWETENSCHAPPEN**

TILBURG SCHOOL OF HUMANITIES AND
DIGITAL SCIENCES

TILBURG UNIVERSITY

QANU
Catharijnesingel 56
PO Box 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0717

© 2019 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT OVER DE BACHELOROPLEIDING EN DE MASTEROPLEIDING COMMUNICATIE- EN INFORMATIEWETENSCHAPPEN VAN TILBURG UNIVERSITY	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDINGEN.....	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	5
SAMENSTELLING VAN HET PANEL.....	6
WERKWIJZE VAN HET PANEL	6
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL	11
INTRODUCTIE	17
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING	19
BIJLAGEN	33
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN	35
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN DE PROGRAMMA'S	38
BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA	42
BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN	43

Dit rapport is vastgesteld op 8 juli 2019

RAPPORT OVER DE BACHELOROPLEIDING EN DE MASTEROPLEIDING COMMUNICATIE- EN INFORMATIEWETENSCHAPPEN VAN TILBURG UNIVERSITY

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2016).

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDINGEN

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam van de opleiding:	Communicatie- en Informatiewetenschappen
CROHO-nummer:	56826
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	Bedrijfscommunicatie en Digitale Media (BDM) Communicatie en Cognitie (CC) New Media Design (NMD)
Locatie:	Tilburg
Varianten:	voltijd, deeltijd
Onderwijstaal:	Nederlands
Inleverdatum:	01/11/2019

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam van de opleiding:	Communicatie- en Informatiewetenschappen
CROHO-nummer:	66826
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	Business Communication and Digital Media (BDM) Communication and Cognition (CC) New Media Design (NMD) Cognitive Science and Artificial Intelligence (CSAI)
Locatie:	Tilburg
Varianten:	voltijd, deeltijd
Onderwijstaal:	Engels
Inleverdatum:	01/11/2019

Het bezoek van het visitatiepanel Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies aan de Tilburg School of Humanities and Digital Sciences van Tilburg University vond plaats op 10 en 11 april 2019. De oordelen in dit rapport betreffen zowel de voltijd- als deeltijdvariant van deze opleidingen, tenzij anders vermeld.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Tilburg University
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 20 augustus 2018 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de bacheloropleiding en de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen beoordeelde bestond uit:

- Em. prof. dr. C.J.M. (Carel) Jansen, emeritus hoogleraar Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen (voorzitter);
- Prof. dr. D. (Daniël) Biltereyst, gewoon hoogleraar Film- en Mediastudies aan de Universiteit Gent en directeur van het Centre for Cinema and Media Studies;
- Dr. J. (Joyce) Karreman, universitair docent Communicatiewetenschap aan de Universiteit Twente;
- Drs. J. (Judith) Mulder, mede-oprichter en directeur van communicatie- en ontwerpbureau firMM information + service design B.V.;
- M. (Monique) Kloosterman BA, masterstudent Communicatiekunde aan de Rijksuniversiteit Groningen (student-lid).

Het panel werd ondersteund door drs. Linda te Marvelde, die optrad als secretaris.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

De beoordeling van de bachelor- en masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Tilburg School of Humanities and Digital Sciences van Tilburg University was onderdeel van de clustervisitatie CIW en Media. Van oktober 2018 tot en met mei 2019 beoordeelde het panel in totaal 23 opleidingen aan 9 universiteiten. Het cluster bestond uit de volgende deelnemende instellingen: Erasmus Universiteit Rotterdam, Maastricht University, Radboud Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen, Tilburg University, Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, Universiteit Utrecht en Vrije Universiteit Amsterdam.

Het cluster Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies heeft de logistieke en praktische begeleiding van de visitatie en de rapportage uitbesteed aan evaluatiebureau QANU. Dr. Irene Conradie begeleidde het cluster als coördinator van QANU. Zij trad op als secretaris bij de bezoeken aan de Universiteit Leiden en de Universiteit van Amsterdam. De overige bezoeken werden begeleid door onafhankelijke, door de NVAO-gecertificeerde secretarissen: drs. Renate Prenen bij de bezoeken aan Maastricht University, Radboud Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen en Vrije Universiteit Amsterdam; drs. Linda te Marvelde bij de bezoeken aan Erasmus Universiteit Rotterdam, Tilburg University en Universiteit Utrecht.

Het visitatiepanel

Bij de samenstelling van het visitatiepanel werd rekening gehouden met de expertise, beschikbaarheid en onafhankelijkheid van de panelleden. Het visitatiepanel bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. D. (Daniël) Biltereyst, gewoon hoogleraar Film- en Mediastudies aan de Universiteit Gent en directeur van het Centre for Cinema and Media Studies (voorzitter / vicevoorzitter);
- Em. Prof. dr. C.J.M. (Carel) Jansen, emeritus hoogleraar Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen (voorzitter / vicevoorzitter);
- Em. Prof. dr. P.C. (Peter) Neijens, emeritus hoogleraar Communicatiewetenschap, in het bijzonder persuasieve communicatie, aan de Universiteit van Amsterdam (vicevoorzitter);
- Em. Prof. dr. J.L.H. (Jo) Bardoel, emeritus hoogleraar Journalistiek en Media aan de Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. W. (Wilco) Hazeleger, bijzonder hoogleraar Klimaatdynamica en directeur/CEO van het Netherlands eScience Center;

- Prof. dr. O.M. (Odile) Heynders, hoogleraar Vergelijkende literatuurwetenschap aan Tilburg University;
- Prof. dr. J.C. (Jaap) de Jong, hoogleraar Journalistiek en Nieuwe Media en voorzitter van de opleiding Media Studies aan de Universiteit Leiden;
- Prof. dr. G. (Geert) Jacobs, gewoon hoogleraar Language for Specific Purposes en hoofd van de afdeling Linguïstiek aan de Universiteit Gent;
- Dr. J. (Joyce) Karreman, universitair docent Communicatiewetenschap aan de Universiteit Twente;
- Drs. J. (Judith) Mulder, mede-oprichter en directeur van communicatie- en ontwerpbureau firMM information + service design B.V.;
- Drs. M. (Maïke) Olij, zelfstandig journalistiek adviseur en media innovator;
- Prof. dr. S. (Steve) Paulussen, hoofddocent Media en Journalistiek aan de Universiteit Antwerpen;
- Prof. dr. P.P.R.W. (Patricia) Pisters, hoogleraar Filmwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam;
- Dr. B. (Bert) Pol, oprichter en managing partner van Tabula Rasa, een organisatie gespecialiseerd in gedragsverandering en communicatie;
- Dr. E.M.C. (Els) van der Pool, lector Human Communication Development aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen;
- Dr. M. (Mir) Wermuth, oprichter en eigenaar van Blinkering, een organisatie in programmamanagement in de creatieve industrie;
- Drs. G. (Gaby) Wijers, directeur van LIMA, een internationaal platform voor duurzame toegang tot mediakunst;
- M. (Monique) Kloosterman BA, masterstudent Communicatiekunde aan de Rijksuniversiteit Groningen (student-lid);
- A. (Aimée) Overhof BA, recent afgestudeerde bij de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen aan Tilburg University (student-lid);
- B.D.H. (Biba) Becker, bachelorstudent Online Culture aan Tilburg University (student-lid).

Voor elk bezoek is een (sub)panel samengesteld, gebaseerd op de expertise en beschikbaarheid van de panelleden en rekening houdend met mogelijke belangenverstrengeling.

Vorbereitung

Op 20 augustus 2018 vond met de roulerende voorzitters en vicevoorzitter (prof. dr. Daniël Biltreyst, em. prof. dr. Carel Jansen, en prof. dr. Peter Neijens) een uitgebreid vooroverleg plaats. Hierin informeerde de projectcoördinator hen over de taakstelling en werkwijze van het panel in het algemeen en de rol van de voorzitter in het bijzonder. Het panel hield een startvergadering op 20 augustus 2018, waarin de beoordelingskaders, het visitatieproces en de planning aan bod kwamen. Tevens werd een werkwijze voor de visitaties afgesproken. Daarbij is expliciet gesproken over de uitgangspunten: een werkwijze die uitgaat van vertrouwen in de bestaande kwaliteit en een houding die past bij collegiale toetsing.

Ter voorbereiding op de visitatie van Tilburg University stelde de projectcoördinator een bezoekprogramma op in overleg met de contactpersonen van de faculteit. De faculteit selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Het bezoekprogramma voor Tilburg University is in dit rapport opgenomen als Bijlage 3.

De bachelor- en masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen schreven ter voorbereiding op de visitatie ieder een zelfevaluatie-rapport. Deze zelfevaluaties werden na ontvangst door de projectcoördinator gecontroleerd op kwaliteit en volledigheid, en vervolgens doorgestuurd aan de panelleden. De panelleden bestudeerden de zelfevaluaties en bijlagen, en formuleerden op basis hiervan vragen ter voorbereiding op het bezoek. Ook formuleerden de panelleden per opleiding punten die hun in positieve zin opvielen en punten voor verbetering.

Naast de zelfevaluatie rapporten bestudeerde het panel een selectie van eindwerken. In samenspraak met de voorzitter van het panel selecteerde de projectcoördinator voor de bachelor- en de masteropleiding een steekproef van vijftien eindwerken (scripties). Deze eindwerken werden gekozen uit een lijst van afgestudeerden over het voorgaande studiejaar. Daarbij hielden de projectcoördinator en de voorzitter rekening met een evenwichtige spreiding in cijfers, tracks en beoordelaars. Bij de scripties ontving het panel ook de beoordelingsformulieren die door de examinatoren waren ingevuld.

Bezoek

Het visitatiebezoek aan de Tilburg University vond plaats op 10 en 11 april 2019. Bij de start van het bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de eerste bevindingen, vragen en aandachtspunten werden besproken en waarin het panel afspraken maakte over de taakverdeling. De panelleden bespraken ook hun bevindingen ten aanzien van de (beoordeling van) de bestudeerde scripties. Tijdens het bezoek bestudeerde het panel onderwijs- en toetsmateriaal van de opleidingen (zie Bijlage 4 voor een overzicht). Het panel sprak met studenten en docenten, het management en verantwoordelijken, alumni en vertegenwoordigers van de examencommissie en opleidingscommissie.

Het panel gebruikte het laatste deel van het bezoek voor een intern overleg om de voorlopige bevindingen vast te stellen. Ter afsluiting gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de belangrijkste observaties van het panel bekendmaakte.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat vervolgens voor aan de projectcoördinator voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de coördinator het rapport naar de faculteit met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De feitelijke onjuistheden werden na overleg tussen de coördinator en de voorzitter door de secretaris gecorrigeerd. Vervolgens werd het rapport door het panel vastgesteld en toegestuurd aan de Tilburg School of Humanities and Digital Sciences en aan het College van Bestuur van Tilburg University.

Consistentie en ijking

De consistentie in de beoordeling werd op diverse manieren geborgd:

1. Het panel werd zodanig samengesteld dat de voorzitter en/of een aantal panelleden bij meerdere visitatiebezoeken aanwezig was/waren;
2. De coördinator was aanwezig bij het opstellen van de voorlopige bevindingen aan het eind van elk bezoek;
3. Er vonden twee ijkingsoverleggen plaats, tussentijds op 13 februari 2019 en na afloop van de visitaties op 28 mei 2019. Hierin bespraken de (vice)voorzitters (op 13 februari met uitzondering van Carel Jansen vanwege familieomstandigheden) en de coördinator de onderbouwing van de gegeven en nog te geven oordelen.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een Associate Degree-programma, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit en vertoont tekortkomingen op meer aspecten.

Voldoende

De opleiding voldoet over de volle breedte van de standaard aan de basiskwaliteit.

Goed

De opleiding steekt systematisch uit boven de basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch ver uit boven de basiskwaliteit en geldt als een internationaal voorbeeld.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Beoogde leerresultaten

De Nederlandstalige bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen (CIW) beoogt studenten af te leveren die in staat zijn een vervolgstudie te volgen op het gebied van communicatie- en informatiewetenschap of een aanverwante discipline. Studenten kunnen aan het eind van de opleiding ook de beroepspraktijk betreden en een junior-positie vervullen waarvoor expertise nodig is op het vlak van de analyse, productie en evaluatie van communicatie en informatie in diverse (digitale) situaties en omgevingen. Het gaat daarbij om functies waar een mate van zelfstandigheid is vereist, bijvoorbeeld als communicatiemedewerker bij een commerciële of non-profitorganisatie, als redacteur, of als beleidsmedewerker bij overheden of mediabedrijven.

De beoogde leerresultaten (hierna: eindkwalificaties) van de bacheloropleiding zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend voor een wetenschappelijke bacheloropleiding en voldoen aan de (internationaal) gestelde eisen van het beroepenveld en het vakgebied. Bovendien beschrijven ze duidelijk wat de opleiding verwacht van haar afgestudeerden. Het panel heeft waardering voor de profilering van de opleiding binnen het landelijke CIW-aanbod en voor de energie waarmee de opleiding continu aansluiting zoekt en vindt bij actuele ontwikkelingen. Hierbij schuwt de opleiding niet om nieuwe initiatieven te starten die leiden tot significante veranderingen, zoals het initiëren of afstoten van bepaalde tracks. Het opleidingsmanagement heeft het panel getoond duidelijke keuzes te maken in de profilering en de daarbij passende tracks. Het panel merkt op dat de opleidingen in de toekomst wellicht nog meer kunnen gaan samenwerken met andere departementen of *schools* dan nu al het geval is.

Onderwijsleeromgeving

Het panel is van oordeel dat gewaarborgd is dat de eindkwalificaties binnen het curriculum van de opleiding kunnen worden gerealiseerd. Het panel is van mening dat de opleiding nog voordeel kan halen uit het opzetten van een maatschappelijke adviesraad. Studenten worden voorbereid op een dynamisch beroepenveld dat in een hoog tempo verandert. Een adviesraad zou de opleiding kunnen bijstaan bij het overzien van deze ontwikkelingen en van de mogelijke gevolgen voor de inrichting van het curriculum.

De bacheloropleiding start met een brede oriëntatie op het gebied van taal en communicatie, gecombineerd met academische vaardigheden en methoden en technieken. Studenten kiezen vervolgens een van de drie specialisaties (tracks): Bedrijfscommunicatie en Digitale Media (BDM), Communicatie en Cognitie (CC) of New Media Design (NMD). Enkele studenten stellen een eigen pakket samen met vakken uit verschillende tracks en krijgen een diploma zonder track-vermelding. De opleiding biedt studenten een programma met veel keuzevrijheid. Dit laatste ziet het panel als positief, maar de geboden keuzevrijheid vereist wel een zekere sturing op de informatievoorziening zodat studenten in staat worden gesteld om de juiste keuzes te maken. Het meent dat de opleiding de informatievoorziening nog kan verbeteren. De inhoud van de cursussen is goed en de docenten zijn deskundig en enthousiast. Het panel waardeert dat de opleiding vanaf het komende academische jaar een stagemogelijkheid aanbiedt en zo de relatie met de beroepspraktijk versterkt.

Studenten maken kennis met relevante, actuele materie die is toegesneden op het werkveld waar ze naar toe gaan. Ze voeren veel onderzoek uit, maar het panel plaatst hierbij wel een kanttekening. Het zwaartepunt ligt duidelijk bij de experimentele/kwantitatieve methoden. Het panel raadt de opleiding aan studenten te stimuleren om ook kwalitatieve methoden effectief onder de knie te krijgen. Daarnaast zou het panel het van meerwaarde vinden wanneer studenten meer uitgedaagd werden om breder te reflecteren op hun onderzoeken.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken team dat de opleiding vormgeeft en uitvoert. Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding met haar docenten beschikt over alle

deskundigheden die zij nodig heeft om het curriculum uit te kunnen voeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel de benodigde expertise, zijn gemotiveerd en betrokken.

Het panel heeft stilgestaan bij de ontwikkelingen die de opleiding doormaakt en bij wat dit betekent voor de inhoud van de tracks en voor de betrokken docenten. De inrichting van de nieuwe track New Media Design bevindt zich nog in een ontwikkelfase en het programma behoeft volgens het panel nog verdere reflectie. De track richt zich op New Media Design-onderzoek en lijkt een brugfunctie tussen BDM en CC te hebben. Hiermee heeft de track een pioniersstatus. Het panel geeft de opleiding mee goed te doordenken wat voor expertise er nog nodig is in de staf en in hoeverre die expertise al aanwezig is bij het zittend personeel. Ook past daarbij de overweging wat voor onderwijs er moet worden aangeboden in met name kwalitatieve methoden, bijvoorbeeld op het gebied van *participatory design*.

De opleiding beschikt over goede en relevante opleidings specifieke voorzieningen.

Toetsing

Het panel heeft nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het heeft vastgesteld dat de opleiding gebruikmaakt van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleiding zet diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindkwalificaties. Studenten laten weten tevreden te zijn met de ontvangen feedback. Het panel heeft toetsen bestudeerd en vastgesteld dat deze aan de maat zijn. Studenten worden flink uitgedaagd om met de cursusstof aan de slag te gaan. De opleiding heeft – met recht – vertrouwen in de docenten die verantwoordelijk zijn voor het ontwerpen en afnemen van de toetsen. Er is voldoende ondersteuning en feedback voor hen beschikbaar. Het panel denkt dat er nog verbeterlagen mogelijk zijn met betrekking tot de formele toetsingsstructuur, bijvoorbeeld door vooraf bij iedere toets het vierogenprincipe verplicht te stellen.

Eenzelfde beeld bestaat met betrekking tot de beoordeling van eindwerken. De procedures rond de beoordeling van de eindwerken zijn in beginsel adequaat, maar het beoordelingsformulier en het gebruik ervan moet verbeterd worden. Het vastleggen en archiveren van het oordeel van de tweede lezer en van de eindbeoordeling is cruciaal voor een transparant proces. Het scriptieproces zou volgens het panel een rol kunnen/moeten spelen bij de beoordeling. Kalibratiesessies zijn zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en zouden met regelmaat op de agenda moeten staan.

Het panel plaatst een kanttekening bij de werkwijze van de faculteitsbrede examencommissie. Deze commissie komt formeel slechts twee keer per jaar bijeen en houdt zich dan met name bezig met het afhandelen van lopende standaardzaken (Regels & Richtlijnen, OER-en en dergelijke). Terwijl de toetscommissie veel waardevol werk verzet, lijkt de examencommissie op een te grote afstand te staan van de opleidingen om actief zicht te kunnen houden op de toetskwaliteit en het eindniveau. Het panel vindt dit kwetsbaar. Desondanks ziet het panel dat de huidige toetskwaliteit aan de maat is. De aanscherping van enkele formele procedures zoals hierboven genoemd, is een belangrijke aanbeveling van het panel.

Gerealiseerde leerresultaten

Na bestudering van de eindwerken van de bacheloropleiding heeft het panel geconcludeerd dat deze van voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn. Het panel raadt de opleiding aan om ervoor te zorgen dat bij samenwerking tussen studenten altijd herleidbaar is welke bijdrage de individuele studenten hebben geleverd.

Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleiding en goed zicht hebben op de sterke en zwakkere punten van de opleiding. De opleiding kan hier haar voordeel mee doen door deze groep structureel te betrekken bij het onderhouden en verbeteren van haar kwaliteit.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Beoogde leerresultaten

Afgestudeerden van de Engelstalige masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen (CIW) kunnen aan de slag als taal- en communicatiedeskundige in diverse afdelingen van organisaties, zoals marketing, onderzoek, automatisering, beleid, communicatie, advies en organisatie. Onderzoek speelt in de master CIW een belangrijke rol. Daarmee beoogt de opleiding afgestudeerden een basis te geven om in functies terecht te komen waar (onderzoek naar) taal- en communicatiegedrag de kernactiviteit is (zoals voorlichtingsafdelingen, opleidingsinstituten, onderzoeksbureaus, reclame- of marketingbureaus). De nadruk ligt daarbij op de manier waarop nieuwe technologieën het communicatiegedrag bepalen en sturen. De opleiding streeft ernaar afgestudeerden een goede start te bieden voor vele (nieuwe) intermediaire functies tussen informatie- en communicatiegebruikers enerzijds en applicatie-ontwikkelaars anderzijds.

De beoogde leerresultaten (hierna: eindkwalificaties) van de masteropleiding zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend voor een wetenschappelijke masteropleiding en voldoen aan de (internationaal) gestelde eisen van het beroepenveld en het vakgebied. Bovendien beschrijven ze duidelijk wat de opleiding verwacht van haar afgestudeerden. Het panel heeft waardering voor de profilering van de opleiding binnen het landelijke CIW-aanbod en voor de energie waarmee de opleiding continu aansluiting zoekt en vindt bij actuele ontwikkelingen. Hierbij schuwt de opleiding niet om nieuwe initiatieven te starten die leiden tot significante veranderingen, zoals het initiëren of afstoten van bepaalde tracks. Het opleidingsmanagement heeft het panel getoond duidelijke keuzes te maken in de profilering en de daarbij passende tracks. Het panel merkt op dat de opleidingen in de toekomst wellicht nog meer kunnen gaan samenwerken met andere departementen of *schools* dan nu al het geval is.

Onderwijsleeromgeving

Het panel is van oordeel dat gewaarborgd is dat de eindkwalificaties binnen het curriculum van de opleiding kunnen worden gerealiseerd. Het panel is van mening dat de opleiding nog voordeel kan halen uit het opzetten van een maatschappelijke adviesraad. Studenten worden voorbereid op een dynamisch beroepenveld dat in een hoog tempo verandert. Een adviesraad zou de opleiding kunnen bijstaan bij het overzien van deze ontwikkelingen en van de mogelijke gevolgen voor de inrichting van het programma.

De masteropleiding biedt studenten de mogelijkheid om zich te specialiseren in een van de drie tracks Bedrijfscommunicatie en Digitale Media (BDM), Communicatie en Cognitie (CC) of New Media Design (NMD), en op dit moment ook nog in de track Cognitive Science and Artificial Intelligence (CSAI). De masteropleiding biedt studenten een programma met een internationaal profiel en veel keuzevrijheid. De inhoud van de tracks beoordeelt het panel als goed en het waardeert de uitgebreide aandacht voor onderzoeksvaardigheden.

Studenten maken kennis met relevante, actuele materie die is toegesneden op het werkveld waar ze naar toe gaan. Ze voeren veel onderzoek uit, maar het panel plaatst hierbij wel een kanttekening. Het zwaartepunt ligt duidelijk bij de experimentele/kwantitatieve methoden. Het panel raadt de opleiding aan studenten te stimuleren om ook kwalitatieve methoden effectief onder de knie te krijgen. Daarnaast zou het panel het van meerwaarde vinden wanneer studenten meer uitgedaagd werden om breder te reflecteren op hun onderzoeken.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken team dat de opleiding vormgeeft en uitvoert. Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding met haar docenten beschikt over alle deskundigheden die zij nodig heeft om de tracks uit te kunnen voeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel de benodigde expertise, zijn gemotiveerd en betrokken.

Het panel heeft stilgestaan bij de ontwikkelingen die de opleiding doormaakt en bij wat dit betekent voor de inhoud van de tracks en voor de betrokken docenten. Het panel stelt vast dat het

opleidingsmanagement de verzelfstandiging van de CSAI-track consciëntieus heeft ingezet en in de overgangsfase de CIW-eindtermen weet te borgen in het curriculum. De CSAI-docenten, die organisatorisch in een ander departement zijn ondergebracht dan de andere docenten, worden in voldoende mate betrokken. Er is dan ook voldoende afstemming op het niveau van het programma.

De inrichting van de nieuwe track New Media Design bevindt zich nog in een ontwikkelfase en het programma behoeft volgens het panel nog verdere reflectie. De track richt zich op New Media Design-onderzoek en lijkt een brugfunctie tussen BDM en CC te hebben. Hiermee heeft de track een pioniersstatus. Het panel geeft de opleiding mee goed te doordenken wat voor expertise er nog nodig is in de staf en in hoeverre die expertise al aanwezig is bij het zittend personeel. Ook past daarbij de overweging wat voor onderwijs er moet worden aangeboden in met name kwalitatieve methoden, bijvoorbeeld op het gebied van *participatory design*.

De opleiding beschikt over goede en relevante opleidings specifieke voorzieningen.

Toetsing

Het panel heeft nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding gebruikmaakt van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleiding zet diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindkwalificaties. Studenten laten weten tevreden te zijn met de ontvangen feedback. Het panel heeft toetsen bestudeerd en vastgesteld dat deze aan de maat zijn. Studenten worden flink uitgedaagd om met de cursusstof aan de slag te gaan. De opleiding heeft – met recht – vertrouwen in de docenten die verantwoordelijk zijn voor het ontwerpen en afnemen van de toetsen. Er is voldoende ondersteuning en feedback voor hen beschikbaar. Het panel denkt dat er nog verbeterlagen gemaakt kunnen worden met betrekking tot de formele toetsingsstructuur, bijvoorbeeld door vooraf bij iedere toets het vierogenprincipe verplicht te stellen.

Eenzelfde beeld bestaat met betrekking tot de beoordeling van eindwerken. De procedures rond de beoordeling van de eindwerken zijn in beginsel adequaat, maar het beoordelingsformulier en het gebruik ervan moet verbeterd worden. Het vastleggen en archiveren van het oordeel van de tweede lezer en van de eindbeoordeling is cruciaal voor een transparant proces. Het scriptieproces zou volgens het panel een rol kunnen/moeten spelen bij de beoordeling. Kalibratiesessies zijn zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en zouden met regelmaat op de agenda moeten staan.

Het panel plaatst een kanttekening bij de werkwijze van de faculteitsbrede examencommissie. Deze commissie komt formeel slechts twee keer per jaar bijeen en houdt zich dan met name bezig met het afhandelen van lopende standaardzaken (Regels & Richtlijnen, OER-en en dergelijke). Terwijl de toetscommissie veel waardevol werk verzet, lijkt de examencommissie op een te grote afstand te staan van de opleiding om actief zicht te kunnen houden op de toetskwaliteit en het eindniveau. Het panel vindt dit kwetsbaar. Desondanks ziet het panel dat de huidige toetskwaliteit aan de maat is. De aanscherping van enkele formele procedures zoals hierboven genoemd, is een belangrijke aanbeveling van het panel.

Gerealiseerde leerresultaten

Na bestudering van de eindwerken van de masteropleiding heeft het panel geconcludeerd dat deze van voldoende wetenschappelijk kwaliteit zijn. Het panel raadt de opleiding aan om ervoor te zorgen dat bij samenwerking tussen studenten altijd herleidbaar is welke bijdrage de individuele studenten hebben geleverd.

Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleiding en goed zicht hebben op de sterke en zwakkere punten van de opleiding. De opleiding kan hier haar voordeel mee doen door deze groep structureel te betrekken bij het onderhouden en verbeteren van haar kwaliteit.

Het panel beoordeelt de Standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing	voldoende
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing	voldoende
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

De voorzitter, em. prof. dr. Carel Jansen, en de secretaris, drs. Linda te Marvelde, van het panel verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 8 juli 2019

INTRODUCTIE

Organisatie

De Tilburg School of Humanities and Digital Sciences (tot eind 2017 de Tilburg School of Humanities) bestaat uit het departement Communicatie en Cognitie (DCC), het nieuw opgerichte departement Cognitive Science and Artificial Intelligence (DCA) en de departementen Cultural Studies (DCU), Philosophy (DFI) en het University College Tilburg (UCT). Aan het hoofd van de faculteit staat de decaan, die samen met de vice-decaan onderzoek, de vice-decaan onderwijs en de faculteitsdirecteur het bestuur van de faculteit vormt.

Het verzorgen van de bachelor- en masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen (CIW) is de kerntaak van het Departement Communicatie en Cognitie (DCC). Daarnaast is DCC verantwoordelijk voor de onderzoeksmaster Linguistics and Communication Sciences (in samenwerking met Radboud Universiteit Nijmegen) en voor de Universitaire Lerarenopleiding Nederlands (ULT).

Recente ontwikkelingen binnen de opleidingen CIW

1. De nieuwe track New Media Design (NMD), gestart in september 2017, is bedoeld om verder vorm te geven aan het technische karakter van de bachelor- en masteropleiding CIW;
2. Communicatie en Cognitie (CC) is vanaf 2019 de nieuwe benaming van de bachelortrack Tekst en Communicatie (TC) en de mastertrack Communication Design (CD). In dit rapport wordt enkel de benaming Communicatie en Cognitie gebruikt;
3. De mastertrack Data Science: Business and Governance (DSBG) is in september 2015 gestart en vanaf februari 2019 verzelfstandigd als de master Data Science and Society.

Toekomstige verzelfstandiging track Cognitive Science and Artificial Intelligence

De bachelor- en masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen hebben beide een track Cognitive Science and Artificial Intelligence (CSAI) (gehad). Tilburg University (TiU) heeft het besluit genomen om beide tracks te verzelfstandigen en niet voort te zetten binnen de opleidingen CIW. Met de NVAO is in december 2018 een bestuurlijke afspraak gemaakt om duidelijkheid te creëren over de positie van de bachelor- en mastertrack CSAI bij de herbeoordeling van de bachelor- en masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen. In deze bestuurlijke afspraak is vastgelegd dat de beide CSAI-tracks geen onderdeel zijn van de herbeoordeling van de bachelor- en masteropleiding CIW, tenzij de locatiebezoeken ten behoeve van de Toets Nieuwe Opleiding (TNO) van de bachelor- en/of mastertrack CSAI plaatsvinden na het panelbezoek aan de opleidingen CIW.

Het panelbezoek aan de bacheloropleiding CSAI in het kader van de TNO vond plaats op 3 april 2019. De bachelortrack CSAI is bij de CIW-beoordeling en in dit rapport dan ook buiten beschouwing gelaten. Het locatiebezoek voor de TNO van de mastertrack CSAI vindt plaats na april 2019. De mastertrack CSAI is daarom door het panel wel meegenomen in de beoordeling van de masteropleiding. Het panel heeft ten behoeve van de beoordeling een addendum bij de zelfstudie over de CSAI-track ontvangen.

De mastertrack CSAI is voortgekomen uit de track Human Aspects of Information Technology (HAIT), die sinds 2007 onderdeel was van de masteropleiding CIW. HAIT is in 2017 omgevormd tot de track CSAI. In vergelijking tot HAIT kent de mastertrack CSAI een meer technische insteek. De belangrijkste redenen voor het besluit om de mastertrack CSAI te verzelfstandigen, waren:

1. In verband met de beoogde start van de bacheloropleiding CSAI, voorzien voor september 2019, is er behoefte aan een masteropleiding die goed aansluit op de bacheloropleiding. Omdat de bachelor CSAI een tamelijk technisch karakter heeft, voldoet de huidige track CSAI hier onvoldoende aan.
2. Verzelfstandiging biedt de mogelijkheid om de eenjarige track om te vormen tot een tweejarige opleiding, wat aansluit bij andere masteropleidingen op het gebied van Artificial Intelligence.

3. Waar de opzet en de beoogde leerresultaten van de track HAIT goed aansloten op die van (de andere tracks van) CIW, gaat dat voor de track CSAI steeds meer wringen. Dat geldt zeker sinds de herijking van de opleiding CIW in 2017/18.

De beoogde startdatum van de tweejarige masteropleiding CSAI is september 2020. Het collegejaar 2019-2020 zal het laatste collegejaar zijn waarin nog instroom zal plaatsvinden in de track CSAI binnen de masteropleiding CIW. Er zijn overgangsmatregelen opgesteld voor zittende CIW-studenten in de CSAI-track.

Mocht de verzelfstandiging tot een tweejarige masteropleiding CSAI niet, of niet per september 2020, gerealiseerd worden dan zal de track CSAI geplaatst worden onder een andere masteropleiding van Tilburg School of Humanities and Digital Sciences: de master Data Science and Society, die in februari 2019 van start is gegaan.

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De Tilburgse bachelor- en masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen (CIW) zijn erop gericht creatieve, initiatiefrijke en kritische taal-, informatie- en communicatiedeskundigen af te leveren, die op een wetenschappelijke manier reflecteren op maatschappelijke vraagstukken op het gebied van communicatie en informatie. In de vorige visitatieronde hebben de opleidingen respectievelijk de graad van Bachelor of Science en Master of Science toegekend gekregen. Dit past bij de nadruk die de opleidingen leggen op onder meer de consequenties van de technologische ontwikkelingen (zoals visualisering, automatisering en personalisering) voor communicatie- en informatieprocessen. Typend voor de Tilburgse CIW-opleidingen is verder de aandacht voor het multimodale karakter van communicatie, met nadruk op non-verbale aspecten van *face-to-face* communicatie en de visuele en interactieve aspecten van (digitale) communicatie. Ten slotte combineren beide opleidingen menselijke en computationele perspectieven op communicatie.

Bacheloropleiding CIW

De Nederlandstalige bacheloropleiding CIW beoogt studenten af te leveren die in staat zijn een vervolgstudie te volgen op het gebied van communicatie- en informatiewetenschap of een aanverwante discipline. Studenten kunnen aan het eind van de opleiding ook de beroepspraktijk betreden en een junior-positie vervullen waarvoor expertise nodig is op het vlak van de analyse, productie en evaluatie van communicatie en informatie in diverse (digitale) situaties en omgevingen. Het gaat daarbij om functies waar een mate van zelfstandigheid is vereist, bijvoorbeeld als communicatiemedewerker bij een commerciële of non-profitorganisatie, als redacteur, of als beleidsmedewerker bij overheden of mediabedrijven.

De opleiding start met een brede oriëntatie op het gebied van taal en communicatie gecombineerd met academische vaardigheden en methoden en technieken. Studenten kiezen vervolgens een van de drie specialisaties (tracks): Bedrijfscommunicatie en Digitale Media (BDM), Communicatie en Cognitie (CC) of New Media Design (NMD). Enkele studenten stellen een eigen pakket samen met vakken uit verschillende tracks en krijgen een diploma zonder track-vermelding.

Masteropleiding CIW

Afgestudeerden van de Engelstalige masteropleiding CIW kunnen aan de slag als taal- en communicatiedeskundige in diverse afdelingen van organisaties, zoals marketing, onderzoek, automatisering, beleid, communicatie, advies en organisatie. Onderzoek speelt in de master CIW een belangrijke rol. Daarmee beoogt de opleiding afgestudeerden een basis te geven om in functies terecht te komen waar (onderzoek naar) taal- en communicatiegedrag de kernactiviteit is (zoals voorlichtingsafdelingen, opleidingsinstituten, onderzoeksbureaus, reclame- of marketingbureaus). De nadruk ligt daarbij op de manier waarop nieuwe technologieën het communicatiegedrag bepalen en sturen. De opleiding streeft ernaar afgestudeerden een goede start te bieden voor vele (nieuwe) intermediaire functies tussen informatie- en communicatiegebruikers enerzijds en applicatie-ontwikkelaars anderzijds.

De opleiding biedt studenten de mogelijkheid om zich te specialiseren in een van de drie tracks die ook in de bacheloropleiding worden aangeboden (BDM, CC, NMD) en op dit moment ook nog in de track Cognitive Science and Artificial Intelligence (CSAI). Afgestudeerden CSAI gaan vooral werken in het bedrijfsleven, bijvoorbeeld als business analist of (data-)consultant.

Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten (hierna: eindkwalificaties) van de bachelor- en de masteropleiding zijn in 2017-2018 herijkt. Daarbij is een aantal principes herbevestigd over de manier waarop de eindkwalificaties in de opleidingen worden geïmplementeerd, zoals de integratie van kennis en vaardigheden in dezelfde opleidingsmodules, het aanbieden van basiskennis CIW als ingang voor de trackkeuze en het sterk inzetten op onderzoeksvaardigheden (bacheloropleiding), en het inbouwen van onderdelen van de onderzoekscyclus in alle mastercursussen. Ook zijn de nieuwe domeinen gedefinieerd waarop de nieuwe bachelor- en mastertrack NMD zich richten. Zie bijlage 1 voor een overzicht van de eindkwalificaties.

Naast de algemene CIW-eindkwalificaties zijn per bachelor- en mastertrack drie aanvullende eindkwalificaties geformuleerd die de kennisdomeinen en disciplines van de track specificeren. Bedrijfscommunicatie en Digitale Media richt zich op interpersoonlijke en groepscommunicatie, samenwerking en besluitvorming, reputatiemanagement en externe communicatie, en digitale media in communicatie. Communicatie en Cognitie richt zich op cognitieve, functionele en sociale aspecten van menselijke communicatie, de flexibele combinatie van modaliteiten in communicatie, en de rol van de context waarin communicatie plaatsvindt. New Media Design richt zich op cognitieve, sociale en esthetische effecten van nieuwe media en de vertaling van gebruikersbehoeften in adequaat design, op de rol van creativiteit en innovatie bij het ontwerpen van nieuwe media, en op de rol van verhalen en spelelementen bij het ontwerpen van nieuwe media. De eindkwalificaties van de bachelor- en de masteropleiding onderscheiden zich in het beoogde niveau dat studenten dienen te behalen.

Voor de mastertrack CSAI gelden vanzelfsprekend dezelfde algemene CIW-eindkwalificaties als voor de andere mastertracks, maar de opleiding geeft er wel nadere duiding aan. Zo richten studenten uit de mastertrack CSAI zich niet zozeer op online- en offline-communicatie, maar meer op cognitie en kunstmatige intelligentie. Ook heeft de toepassing van kennis en vaardigheden bij CSAI een ander karakter dan bij de andere CIW-tracks, omdat bij CSAI kennis en vaardigheden veel meer gerelateerd zijn aan het kunnen toepassen van AI-technieken, zoals *machine learning* en *deep learning*.

Het panel heeft uitgebreid stilgestaan bij het profiel van de opleidingen, de keuze voor de verschillende tracks en de veranderingen die de opleidingen doormaken. Het panel waardeert het Tilburgse profiel (geesteswetenschappen met een focus op techniek). De gevestigde tracks hebben een duidelijke focus en bieden studenten een helder perspectief. De eindkwalificaties zijn voldoende concreet en helder geformuleerd aan de hand van de Dublin-descriptoren. De nieuwe track NMD bevindt zich nog in een ontwikkelfase; de invulling van deze track mag volgens het panel nog iets meer doordacht worden (zie standaard 2).

Het panel heeft zich met bijzondere aandacht verdiept in de mastertrack CSAI. Het panel begrijpt dat deze track zich in een overgangssituatie bevindt, maar het panel wilde ervan overtuigd worden dat de huidige CSAI-track nog wel degelijk past binnen de masteropleiding CIW. Er bestaat een evidente spanning tussen de eindkwalificaties CIW en ontwikkeling die de track doormaakt richting een technischer profiel; de "i" van CIW krijgt in CSAI een veel sterkere nadruk. Het panel vindt de nadere duiding van de eindkwalificaties voor CSAI zoals die voorafgaand aan het bezoek was toegestuurd, ongelukkig geformuleerd en daardoor tot verwarring leiden. De gesprekken met het managementteam, de docenten, en de studenten hebben het panel echter voldoende overtuigd dat de CSAI-track nog past binnen de CIW-opleiding en dat de matching van de eindkwalificaties van de masteropleiding CIW met de CSAI-track de expliciete en juiste aandacht heeft van alle betrokkenen.

Benchmarking

Beide opleidingen hebben zich vergeleken met het landelijke opleidingsaanbod. De Tilburgse CIW-opleidingen kenmerken zich door een relatief sterke sociaalwetenschappelijke en taaltechnologische oriëntatie. Bij de studie van communicatie en informatie ligt de nadruk op aspecten die taal overstijgen, zoals non-verbale en visuele aspecten in mondelinge interactie, de manier waarop

visuele informatie communicatieve functies vervult en de rol van technologie in communicatie. Ook typerend voor de opleidingen is de combinatie van het menselijke en het computationele perspectief op menselijke communicatie, waarbij theorieën over menselijke cognitie vaak het vertrekpunt zijn.

De track New Media Design is in het Nederlandse CIW-landschap nog niet vertegenwoordigd. Deze zet de Tilburgse traditie voort om de studie van communicatie te koppelen aan nieuwe technologische ontwikkelingen. NMD legt meer nadruk op esthetiek en design: aspecten van communicatie die in onderzoek en communicatiepraktijk aan belang winnen. De opleiding beschouwt NMD als een strategisch verstandige vernieuwing, passend bij het profiel van de opleidingen, de faculteit en de universiteit, en aansluitend bij veranderingen in de samenleving.

Overwegingen

De beoogde leerresultaten van beide opleidingen zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend voor een wetenschappelijke bachelor- en masteropleiding en voldoen aan de (internationaal) gestelde eisen van het beroepenveld en het vakgebied. Bovendien beschrijven ze duidelijk wat de opleidingen verwachten van hun afgestudeerden. Het panel heeft waardering voor de profilering van de opleidingen binnen het landelijke CIW-aanbod en voor de energie waarmee de opleidingen continu aansluiting zoeken en vinden bij actuele ontwikkelingen. Hierbij schuwen de opleidingen niet om nieuwe initiatieven te starten die leiden tot significante veranderingen, zoals het initiëren of afstoten van bepaalde tracks. Het opleidingsmanagement heeft het panel getoond duidelijke keuzes te maken in de profilering en de daarbij passende tracks. Het panel merkt op dat de opleidingen in de toekomst wellicht nog meer kunnen gaan samenwerken met andere departementen of *schools* dan nu al het geval is.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoende'.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoende'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

In Bijlage 2 is een schematisch overzicht van de curricula van de bachelor- en de masteropleiding te vinden, inclusief een nadere inhoudelijke toelichting op de specialisaties.

De opleidingen bestaan uit twee varianten: een voltijd- en een deeltijdvariant. De deeltijdopleiding is inhoudelijk gelijk aan de voltijdopleiding en gaat uit van een studiebelasting van 20 uur per week. Dit betekent dat de deeltijdstudenten per cursusperiode één cursus volgen. De uitspraken van het panel hebben betrekking op beide varianten, tenzij anders is aangegeven.

Bacheloropleiding CIW

Programma: algemene indruk

Het panel heeft het programma bestudeerd en beoordeelt het als een studeerbaar programma dat maatschappelijk en wetenschappelijk relevante thema's behandelt. De curricula binnen de verschillende tracks hebben een duidelijke opbouw. Het panel is te spreken over de keuzevrijheid van studenten en de toevoeging van een stagemogelijkheid vanaf 2019-2020. De opleiding heeft een sterke onderzoekscomponent. Hierbij valt wel op dat er een voorkeur lijkt te zijn voor experimenteel/kwantitatief onderzoek. *Usability studies* en *participatory design* komen mondjesmaat aan de orde en verdienen wellicht wat meer expliciete aandacht zodat het ook wat herkenbaarder wordt voor studenten. De docenten worden door het panel beoordeeld als deskundig, enthousiast,

gemotiveerd, bereikbaar en toegankelijk. De studenten kunnen gebruik maken van goede en relevante opleidingsspecifieke voorzieningen. Zoals de studenten zelf hebben opgemerkt in de zelfstudierapporten, verdient duidelijke communicatie tussen de opleiding en de studenten meer aandacht, net als de inhoudelijke overlap en aansluiting tussen verschillende cursussen. Als laatste merkt het panel op dat de aangeboden kennis en vaardigheden ertoe leiden dat de studenten echt iets kunnen wanneer ze deze opleiding met succes hebben doorlopen, maar de (maatschappij)kritische reflectie van studenten zou beter uit de verf mogen komen.

Curriculum

De driejarige bacheloropleiding CIW (180 EC) bestaat uit gezamenlijke cursussen (84 EC), trackspecifieke- en keuzecursussen (84 EC) en een scriptie (12 EC). De gezamenlijke cursussen van de opleiding bestaan uit inleidingen in de drie tracks, disciplinaire cursussen (zoals communicatietheorie en toegepaste cognitieve psychologie) en vaardigheids cursussen (statistiek, methodologie, data-analyse, academisch Engels en Nederlands), aangevuld met twee cursussen filosofie. De gezamenlijke cursussen zorgen voor een gemeenschappelijke basis van theorieën en vaardigheden. Vaardigheden zijn voor alle studenten op eenzelfde manier en op hetzelfde moment ingebouwd, terwijl er tegelijkertijd aandacht is voor de eigenheid van elke track: in de cursussen Methodologie en Onderzoekspracticum komt dezelfde inhoud terug, maar die wordt toegepast op onderwerpen die passen bij de verschillende tracks. Daarnaast zijn in verschillende 'theoretische' cursussen methodevaardigheden vervlochten.

Studenten worden via voorlichting en inleidende cursussen voorbereid op een keuze voor een van de aangeboden tracks. Trackcursussen bouwen in de regel niet voort op elkaar, wel op basistheorieën uit de taal- en communicatiewetenschappen die vervolgens worden toegepast op specifieke domeinen of fenomenen van taal en communicatie. Studenten kunnen zowel in jaar 2 als in jaar 3 de trackcursussen volgen. Die vrijheid kan het lastig maken, zo constateert het panel, om een perfecte aansluiting en samenhang tussen deze cursussen te bewerkstelligen. Daardoor komen sommige theorieën in meerdere cursussen terug, maar wel steeds met een andere focus en inbedding. Studenten zijn hier kritisch over. Vanaf 2019-2020 zijn zes trackcursussen verplicht, die studenten ook in de aangegeven volgorde moeten volgen. Dit zou het probleem van overlap moeten oplossen.

Studenten kunnen in jaar 3 voor 48 EC minor-/keuzeruimte vullen. Het panel vindt het een meerwaarde als studenten deze ruimte niet alleen binnen de eigen school (bij een ander departement) invullen, maar ook binnen andere schools (bijvoorbeeld economie/management, of sociaal/gedragswetenschappelijk).

Studenten zijn tevreden over de kleinschaligheid van de opleiding, die leidt tot korte lijnen tussen studenten en docenten. De opleiding zet verschillende soorten passende werkvormen en opdrachten in. In de opdrachten legt de opleiding bewust ook een relatie met de beroepspraktijk. De studenten zijn enthousiast over de stage die vanaf volgend jaar mogelijk wordt gemaakt. Die stage-optie geeft meer vat op beroepsmogelijkheden. De stage gaat 6 EC omvatten, en is geïnspireerd door het stagemodel dat het University College Tilburg hanteert. Het panel ziet de stage als een waardevolle toevoeging aan het programma. De stagetijd voor studenten is in de ogen van het panel wel erg beperkt (een maand fulltime werk). Het panel raadt de opleiding dan ook aan om de uitwerking van de stage nauwgezet na te gaan of de stagedoelen in deze beperkte tijd ook echt behaald (kunnen) worden.

Onderzoek

De opleiding legt grote nadruk op een integratie van onderwijs en onderzoek. Studenten komen vanaf jaar 1 in contact met alle fasen van de onderzoekscyclus: ze leren onderzoeksvragen en hypothesen te formuleren en motiveren, en theorieën te begrijpen en te beoordelen. In de methoden en techniekencursussen verzamelen en analyseren ze verschillende soorten data. Ook nemen alle eerstejaars bachelorstudenten als proefpersoon 15 uur deel aan onderzoek dat binnen het departement wordt uitgevoerd. Op die manier leren ze het soort onderzoek kennen dat ze gaandeweg

zelf moeten uitvoeren. In het Onderzoekspracticum (jaar 2) doorlopen studenten, deels individueel en deels in groepjes, een complete onderzoeks cyclus, van afbakening van de vraagstelling tot en met data-analyse, discussie en presentatie van de resultaten. Deze cursus dient als voorbereiding op de afstudeerscriptie in het derde jaar, waar studenten dit hele proces nogmaals individueel doorlopen. In verschillende cursussen wordt een directe aansluiting gezocht met lopend onderzoek van het departement door recent eigen onderzoek van docenten te koppelen aan het onderwijs.

Het panel merkt op dat in de opleiding een grote nadruk lijkt te liggen op kwantitatief en experimenteel onderzoek. Hoewel er wel wat onderwijs in kwalitatieve methoden wordt aangeboden, lijkt dit toch wat in het gedrang te komen. Bij de nieuwe track NMD lijkt kwalitatief onderzoek wat meer aan de orde te komen. Hiervoor is ook expliciet extra expertise in kwalitatief onderzoek aangeworven.

De opzet van de scriptiebegeleiding kan op waardering van het panel rekenen. Studenten kiezen voor hun scriptie een thema uit een lijst die de opleiding opstelt. Op basis van dit thema worden zij in (begeleidings)groepen geplaatst. Vervolgens werken zij een individuele onderzoeksvraag uit en kiezen zij daarbij zelf een passende methode. Het valt op dat de thema's zeer algemeen geformuleerd zijn ('voor- en na-advertenties' bijvoorbeeld) en dat studenten meestal een experimentele/kwantitatieve methode kiezen. Studenten mogen ook een eigen onderwerp aandragen, maar dit gebeurt in de bacheloropleiding niet vaak.

Studeerbaarheid en begeleiding

Voorzien is in een bindend studieadvies (42 EC) en het Program Academic Study Success (PASS) om de studievoortgang te bewaken. Het PASS-programma bestaat uit individuele, groeps- en plenaire bijeenkomsten. In het eerste semester van het eerste jaar komen mentorgroepen (15-20 studenten) acht keer samen onder leiding van een mentor (een tweede- of derdejaarsstudent). Met een aantal opdrachten worden studenten aangezet tot zelfreflectie en reflectie op hun toekomst. In het tweede bachelorjaar dienen deze opdrachten als uitgangspunt voor een gesprek met de studieadviseur over de verdere vormgeving van de studie op basis van individuele wensen en aspiraties.

Jaarlijks worden studenten via een bijeenkomst geïnformeerd over studiemogelijkheden (in jaar 1 informatie over de tracks; in jaar 2 informatie over keuze en minoren; in jaar 3 informatie over scripties). Basisinformatie over de aangeboden cursussen is voor studenten vooraf beschikbaar via de digitale onderwijscatalogus. Voorafgaand aan de start van een semester is daarnaast in de digitale leeromgeving (BlackBoard) informatie beschikbaar over inhoud en organisatie van elke cursus, zodat studenten zich een goed beeld kunnen vormen van de inhoud en belasting van de diverse cursussen. Er is een studieadviseur beschikbaar die studenten helpt met het maken van keuzes. De opleiding maakt gebruik van een veelheid aan informatiekanalen, maar studenten zijn toch kritisch over de wijze waarop met hen gecommuniceerd wordt. Zo vinden zij dat informatie over studiegerelateerde zaken vaak verouderd en onduidelijk, en te laat gecommuniceerd. De opleiding werkt nu aan een nieuwe structuur die voor studenten tot meer overzicht zou moeten leiden.

Masteropleiding CIW

Programma: algemene indruk

Het panel heeft het programma bestudeerd en beoordeelt het als een studeerbaar programma dat maatschappelijk en wetenschappelijk relevante thema's behandelt en een mooi internationaal profiel heeft. De curricula binnen de tracks hebben een duidelijke opbouw. De inhoud van de cursussen beoordeelt het panel als goed. Het panel is ook te spreken over de keuzevrijheid van studenten. De opleiding heeft een sterke onderzoekscomponent; de aandacht voor research skills is goed. Sommige studenten rapporteren een hoge werkdruk; het panel concludeert uit de verstrekte nadere informatie dat de ervaren werkdruk van studenten niet te groot is en samenhangt met de vooropleiding. Het panel beoordeelt het docententeam als deskundig, enthousiast, gemotiveerd, bereikbaar en toegankelijk. De studenten kunnen gebruik maken van goede en relevante opleidings specifieke voorzieningen. Als laatste merkt het panel op dat de aangeboden kennis en vaardigheden ertoe

leiden dat de studenten echt iets kunnen wanneer ze deze opleiding met succes hebben doorlopen, maar de (maatschappij)kritische reflectie van studenten zou beter uit de verf mogen komen.

Curriculum

Studenten volgen in de eenjarige masteropleiding zes inhoudelijke cursussen (36 EC) en twee research skills cursussen (6 EC) en ze schrijven een scriptie (18 EC). Elke mastercursus hoort bij een of meer tracks (BDM, CC, NMD en CSAI). Vaardigheidsmodules (Research Skills, RSs) hebben geen tracklabel. Studenten wordt geadviseerd vaardigheidsmodules te kiezen die het best passen bij hun traject en beoogde type scriptie-onderzoek. De modules Research Skills vormen het methodologische fundament van de opleiding. Ze betreffen gevorderde vormen van dataverwerking (zoals Analysis of Variance, Programming with R, Data Processing) en specifieke onderzoekstechnieken (zoals Eye Tracking, Rapid Prototyping, Design and Analysis of Questionnaires, Online Data Collection, Text Mining, Research Interview), en ook gevorderd academisch Engels.

Het merendeel van de studenten kiest ervoor af te studeren in een van de tracks. Om te kunnen afstuderen in een track, kiezen studenten minimaal vier cursussen van die track. Enkele studenten kiezen een pakket met cursussen uit alle tracks en studeren af zonder specifieke vermelding van specialisatie. Zij baseren hun keuzes dan bijvoorbeeld op een bepaald onderzoeksdomein (bijvoorbeeld non-verbale communicatie of visuele communicatie) en combineren cursussen waarin dat domein vanuit verschillende methodologische perspectieven (analytisch, experimenteel, computationeel) wordt benaderd. Cursussen bouwen in de regel niet voort op elkaar, wel op theorieën uit de taal- en communicatiewetenschap die vervolgens worden toegepast op specifieke domeinen of fenomenen van taal en communicatie. De trackcursussen vormen samen een coherent geheel dat het bredere onderzoeksveld van de track weerspiegelt.

Onderzoek

De opleiding heeft een sterk onderzoekskarakter. In de cursussen worden CIW-thema's direct gekoppeld aan recente onderzoeksliteratuur, meestal op een gebied waarop docenten zelf als onderzoeker actief zijn. Cursussen zijn zo ingericht dat studenten deelaspecten uitvoeren van de onderzoekscyclus: het ontwikkelen van vraagstellingen en hypothesen, het afwegen of verdedigen van theoretische posities, kleinschalige materiaalverzamelingen en data-analyses en het rapporteren en presenteren van resultaten. Het onderzoekskarakter van de opleiding is ook af te lezen aan de lijst met publicaties met CIW-studenten als coauteur. Masterstudenten kunnen bovendien nog (onderzoeks)ervaring opdoen in het facultaire research trainee programma, als student-assistent of als mentor (jaarlijks telkens een tiental aanstellingen van enkele maanden tot een half jaar).

De vaardigheidsmodules bieden een palet van empirisch-analytische, technologische en empirisch-interpretatieve methoden. In de modules worden aan de hand van opdrachten concrete onderzoekscasussen uitgewerkt. De vaardigheidsmodules sluiten op die manier aan bij wat studenten nodig hebben in de cursussen die ze volgen en bij hun scriptie. Studenten ontwikkelen via individuele papers en groepsopdrachten voorafgaand aan de masterscriptie vaardigheden in deelaspecten van de onderzoekscyclus. In het scriptietraject doorlopen ze zelf onder supervisie de hele onderzoekscyclus. Studenten kiezen voor hun scriptie veelal een thema uit een door de opleiding opgestelde lijst waar ongeveer 70 onderwerpen op staan vermeld. Bij ieder thema wordt een passende methode gesuggereerd. Op basis van het thema werken studenten een individuele onderzoeksvraag uit. Het is ook mogelijk om een externe organisatie te betrekken in het scriptietraject. Dit vergt wel eigen initiatief van de studenten en afstemming met een begeleider.

Het panel ziet nog ontwikkelmogelijkheden voor de opleiding door meer verbanden te zoeken met de beroepspraktijk, en professioneel gemaakte documenten als onderzoeksmateriaal te gebruiken.

Extra mogelijkheden in de bachelor- en masteropleiding

De opleidingen bieden voor studenten met bovengemiddelde ambitie faciliteiten aan in de vorm van onder meer student-assistentenschappen, *honours* programma's, of een individueel onderzoekspracticum bij een lopend onderzoeksproject in de afdeling.

Het panel waardeert dat studenten ook actief zijn in Kweek Communicatie, een communicatie-organisatie die is verbonden aan de opleiding en die studenten in staat stelt om hun vaardigheden en kennis toe te passen door op projectbasis voor externe organisaties te werken (zoals het ontwikkelen van een sociale-mediacampagne of het ontwerpen en creëren van de inhoud voor een website). Studenten zijn bij Kweek Communicatie actief als acquisiteur, beheerder of uitvoerder van kleinschalig communicatie- wetenschappelijke schrijf-, advies-, of ontwikkelopdrachten. Het geeft hen een goede mogelijkheid om te onderzoeken waar hun interesse ligt.

Instream

De BDM-track is veruit de grootste track in de bachelor- en de masteropleiding. CC trekt ongeveer 10% van de studenten. De track NMD is net gestart, maar lijkt een populaire keuze te zijn.

De premaster is met 200 studenten een omvangrijke voorziening voor instromende studenten die vooral gericht is op methoden en technieken en bestaat uit 30 EC speciaal geprogrammeerd onderwijs en een bachelorcursus. Het premasterprogramma trekt veel hbo-studenten met een communicatie-gerelateerd diploma. Het programma blijkt succesvol; 75% van de instromers stroomt door naar de master, veelal naar de track BDM. De studenten met wie het panel sprak zijn goed te spreken over de begeleiding en de transitie van de premaster naar de master. De masteropleiding trekt ook veel eigen CIW-bachelorstudenten aan.

De mastertrack CSAI heeft dit studiejaar 80 studenten verwelkomd. CSAI kent een eigen premaster-opleiding.

Taalkeuze in de bachelor- en masteropleiding

Het panel heeft stilgestaan bij de taalkeuzes die voor de opleidingen zijn gemaakt. De bachelor wordt nu aangeboden in het Nederlands (met een paar cursussen in het Engels), de premaster in het Engels, en de masteropleiding (op twee cursussen na) in het Engels. De komende tijd vindt een intensieve interne discussie plaats over taalkeuze. Door de master in het Engels aan te bieden heeft de opleiding een internationale instroom van 10-15%. Er lijkt momenteel een druk te zijn vanuit het faculteitsbestuur om ook in de bachelor Engelstalig onderwijs aan te bieden en zo een groei in het studentenaantal te bewerkstelligen. De bacheloropleiding heeft er bewust voor gekozen om de nieuwe track NMD vooralsnog in het Nederlands aan te bieden.

Er wordt in de bacheloropleiding expliciet aandacht besteed aan taalvaardigheid. Academisch schrijven komt aan bod in Academisch Nederlands en Engels (jaar 1). Ook in andere cursussen oefenen studenten zich in academisch schrijven en worden ze daar expliciet op beoordeeld. Docenten worden geacht om het Engels op C2-niveau te beheersen. Dat vindt het panel erg positief. Het universitair talentcentrum biedt toetsen aan om de beheersing van het Engels te meten. Het is het panel echter niet duidelijk geworden in hoeverre met deze toetsen daadwerkelijk geborgd wordt dat het C2-niveau voor alle relevante deelvaardigheden gehaald wordt.

Docententeam

De opleidingen CIW worden verzorgd door wetenschappelijke staf die is ondergebracht in het Departement Communicatie en Cognitie (DCC). Er is een opleidingsdirecteur die verantwoordelijk is voor beide opleidingen en die wordt ondersteund door drie DCC-trackcoördinatoren en een scriptiecoördinator voor de masteropleiding en de bacheloropleiding. De docenten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de mastertrack CSAI behoren sinds januari 2018 bij het nieuwe Departement Cognitive Science and Artificial Intelligence (DCA). In het trackcoördinator-overleg stemmen de coördinatoren van beide departementen het onderwijsprogramma met elkaar af. Zo borgt men dat de CIW-eindkwalificaties in alle tracks behaald kunnen worden.

DCC telt ten tijde van de visitatie 38 stafleden, samen ongeveer 31 fte, waarvan 14 fte beschikbaar is voor onderwijs, 13 fte voor projecten en onderzoek, en het resterende deel voor managementtaken.

Alle DCC-stafleden zijn lid van de departementale onderzoeksgroep Language, Communication and Cognition, hebben ruime onderzoekservaring en voeren kwalitatief hoogstaand onderzoek uit. Ze zijn allen gepromoveerd, met uitzondering van de twee vaardigheidsdocenten (van wie een aan een promotietraject bezig is) en de lab-ondersteuner. Promovendi worden voor maximaal 10% van hun aanstelling ter assistentie bij het onderwijs betrokken, meestal bij cursussen van hun begeleider, en als medebegeleider van scripties.

De Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) is voorwaarde voor een vaste aanstelling. Vrijwel alle vaste docenten hebben de BKO inmiddels behaald. Nieuwe (en voorlopig tijdelijke) personeelsleden en promovendi worden aangemoedigd om het BKO-traject te beginnen. Daarnaast krijgt iedere nieuwe docent een 'buddy' toegewezen (een ervaren collega-docent) en worden informele bijeenkomsten voor nieuwe en ervaren docenten georganiseerd om ervaringen uit te wisselen. Informeel overleg over het onderwijs vindt voortdurend plaats. Tijdens tweewekelijkse DCC-bijeenkomsten staan lopende onderwijszaken op de agenda en wordt gesproken over de inhoud en richting van de opleiding (scriptiebegeleiding, methoden-en-techniekenonderwijs, presentatie nieuwe cursussen). Maandelijks zijn er trackvergaderingen met docenten en jaarlijks zijn er twee heidagen, waarbij een dag in het teken staat van het onderwijs.

Studenten zijn te spreken over de korte lijnen tussen hen en de docenten. Hierdoor ontstaat een gemeenschapsgevoel en zijn eventuele problemen makkelijk aan te kaarten. De docenten hebben veel aandacht voor (suggesties van) de studenten en de kwaliteit van feedback en begeleiding is goed. Docenten noemen de toenemende werkdruk (onder meer door administratieve lasten) als potentieel probleem, maar geven tegelijkertijd aan dat de onderlinge collegialiteit en de betrokkenheid groot zijn, waardoor de werklast nog hanteerbaar is.

Faciliteiten

Studenten hebben beschikking over onderzoekslaboratoria en ondersteuning voor het opzetten van onderzoek. De labs beschikken over goede faciliteiten voor gecontroleerde experimenten die passen bij het profiel van de DCC-onderzoeksgroep (vaste en draagbare eye-trackers (SMI), eye-catcher systemen (Ex'ovision), ERP/EEG apparatuur (BrainProducts ActiCHamp). Die voorzieningen bevinden zich in ruimten met vijf geluiddichte booths (Esmono Sound). Er is daarnaast een vast en draagbaar usability lab (Noldus). Ook is er veel onderzoekssoftware aanwezig (zoals Praat, Camtasia, Qualtrics, Observer, E-Prime, BeGaze, PsychoPy, and iViewX) voor verschillende soorten onderzoek, zoals leesonderzoek, usability-onderzoek, en onderzoek naar online samenwerking, non-verbale communicatie, gebaren en computergemedieerde communicatie. Studenten kunnen ook gebruik maken van de facultaire computerruimte en van het DAF technology lab voor virtual-reality-toepassingen. De labvoorzieningen van DCC verhuizen in 2019 naar een nieuwe en ruimere locatie. Dan zal ook het nieuwe User Experience lab voor de specialisatie NMD in gebruik worden genomen. Daarin is infrastructuur voorzien die samenwerken, gezamenlijk ontwerpen en participatorisch testen bevordert.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat gewaarborgd is dat de eindkwalificaties binnen de curricula van beide opleidingen kunnen worden gerealiseerd. Het panel is van mening dat beide opleidingen nog voordeel zouden kunnen halen uit het opzetten van een maatschappelijke adviesraad. Studenten worden voorbereid op een dynamisch beroepenveld dat in een hoog tempo verandert. Een adviesraad zou de opleidingen kunnen bijstaan bij het overzien van deze ontwikkelingen en van de mogelijke gevolgen voor de inrichting van de programma's.

De bacheloropleiding biedt studenten een programma met veel keuzevrijheid. Dit laatste ziet het panel als positief, maar de geboden keuzevrijheid vereist wel een zekere sturing op de informatievoorziening zodat studenten in staat worden gesteld om de juiste keuzes te maken. Die informatievoorziening kan nog verbeterd worden. De inhoud van de cursussen is goed en de docenten

zijn deskundig en enthousiast. Het panel waardeert de plannen om een stage aan te bieden en zo de relatie met de beroepspraktijk te versterken.

De masteropleiding biedt studenten een programma met een internationaal profiel en veel keuzevrijheid. De inhoud van de tracks beoordeelt het panel als goed en het waardeert de uitgebreide aandacht voor onderzoeksvaardigheden.

Voor de bachelor- en de masteropleiding geldt dat studenten kennis maken met relevante, actuele materie die is toegesneden op het werkveld waar ze naar toe gaan. Ze voeren veel onderzoek uit, maar het panel plaatst hierbij wel een kanttekening. Het zwaartepunt ligt duidelijk bij de experimentele/kwantitatieve methoden. Het panel raadt de opleiding aan studenten te stimuleren om ook kwalitatieve methoden effectief onder de knie te krijgen. Daarnaast zou het panel het van meerwaarde vinden wanneer studenten meer uitgedaagd werden om breder te reflecteren op hun onderzoeken.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken team dat de opleidingen vormgeeft en uitvoert. Het panel heeft geconstateerd dat de opleidingen met haar docenten beschikken over alle deskundigheden die zij nodig hebben om de programma's uit te kunnen voeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel de benodigde expertise, zijn gemotiveerd en betrokken.

Het panel heeft stilgestaan bij de ontwikkelingen die de opleidingen doormaken en bij wat dit betekent voor de inhoud van de programma's en voor de betrokken docenten. Het stelt vast dat het opleidingsmanagement de verzelfstandiging van de CSAI-track consciëntieus heeft ingezet en in de overgangsfase de CIW-eindtermen weet te borgen in het curriculum. De CSAI-docenten, die organisatorisch in een ander departement zijn ondergebracht dan de andere docenten, worden in voldoende mate betrokken. Er is dan ook voldoende afstemming op het niveau van het programma.

De inrichting van de nieuwe track bevindt zich nog in een ontwikkelfase en het programma van NMD heeft volgens het panel nog verdere reflectie. De track richt zich op New Media Design-onderzoek en lijkt een brugfunctie tussen BDM en CC te hebben. Hiermee heeft de track (in de bachelor en de master) een pioniersstatus. Het panel geeft de opleiding mee goed te doordenken wat voor expertise er nog nodig is in de staf en in hoeverre die expertise al aanwezig is bij het zittend personeel. Ook past daarbij de overweging wat voor onderwijs er moet worden aangeboden in met name kwalitatieve methoden, bijvoorbeeld op het gebied van *participatory design*.

De opleidingen beschikken over goede en relevante opleidingsspecifieke voorzieningen.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoende'.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoende'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Het toetsstelsel van de opleidingen CIW is gebaseerd op het toetsbeleid van de Tilburg School of Humanities and Digital Sciences (TSHD). Alle onderdelen van het toetsstelsel zijn in 2017-2018 herijkt onder leiding van een universitaire toetsexpert.

Het helder en toetsbaar formuleren en controleren van leerdoelen is onderdeel van de jaarlijkse informatiegaring. Hiertoe worden periodiek workshops verzorgd op centraal niveau. Ook het opstellen

van specificatietabellen (koppeling leerdoelen-cognitieve niveaus-toetsen) wordt op periodieke basis in workshops geoefend en toegepast. Voor de minder ervaren docenten zijn deze tabellen onderdeel van de vaste procedure bij het ontwikkelen van de toetsen. Jaarlijks wordt een bijeenkomst georganiseerd waarin alle docenten onder supervisie van een toetsexpert een toets ontwikkelen voor een lopende cursus, met de daarbij behorende specificatietabel. Voor de curriculum mapping (koppeling leerdoelen-beoogde eindkwalificaties per cursus) en de toetsplannen van de volledige opleidingen zijn bij de herijking vaste formats gebruikt die sindsdien voor alle cursussen worden gehanteerd.

Naar het oordeel van het panel zetten de opleidingen passende en verschillende toetsvormen in: geschreven examens, multiple choice examens, schriftelijke werkstukken (papers) en andere opdrachten, individueel of in groepen (van twee tot vier studenten) en mondelinge opdrachten. Bij een combinatie van examen, individuele papers/opdrachten en groepsopdrachten moeten in de regel alle onderdelen afzonderlijk een voldoende opleveren. Individuele toetsen moeten minimaal een voldoende opleveren om te voorkomen dat studenten zonder veel eigen inzet een cursus kunnen halen.

De toetscriteria zijn voldoende transparant en worden gepubliceerd in de 'Regels & Richtlijnen' van de faculteit. Studenten worden via de onderwijscatalogus geïnformeerd over de leerdoelen, de aard en vorm van toetsing (inclusief de beoordelingscriteria) en in geval van deelttoetsen, de relatieve weging van de deelttoetsen.

Studenten ontvangen op verschillende momenten feedback: feedback op eindopdrachten; individuele tussentijdse feedback op voorlopige versies van papers en opdrachten; feedback op formatieve of pass/fail opdrachten; peer feedback op voorlopige versies van opdrachten; continue feedback via inloopuren of extra oefeningen; en feedback op conceptversies van scripties.

Beoordeling eindwerken

Naar aanleiding van aanbevelingen van het vorige visitatiepanel en de groei van het aantal studenten (vooral masterstudenten) en stafleden is in 2013 het begeleidings- en beoordelingsproces van de scripties aangescherpt en vastgelegd in het scriptiereglement. Het scriptiereglement komt bij het eerste begeleidingscontact met de studenten aan de orde. Op deze manier is voor studenten en begeleiders duidelijk wat ze van elkaar kunnen verwachten, is het beoordelingsproces transparant, en krijgen alle studenten gelijkwaardige scriptiebegeleiding.

Het beoordelingsproces verloopt hetzelfde in de bachelor- en de masteropleiding. De eindversie van de scriptie wordt door de begeleider en de tweede lezer afzonderlijk gelezen en beoordeeld op zeven criteria. Elk van deze criteria moet voldoende zijn voor een eindcijfer van 6 of hoger. De scriptiebegeleider en tweede lezer overleggen over het eindcijfer. Als daarbij blijkt dat de begeleider en tweede lezer meer dan 1 punt van elkaar verschillen in hun oordeel of als een van beiden van oordeel is dat de kwaliteit onvoldoende is, wordt via de scriptiecoördinator een derde beoordelaar toegevoegd.

Het panel constateert dat de begeleiders steeds een beoordelingsformulier invullen, maar dat de tweede lezers verschillende manieren hanteren om hun oordeel duidelijk te maken. Een deel van de docenten doet dat via een formulier, het overgrote deel doet het via een e-mail aan de supervisor van de scriptie. Hierdoor is het voor het panel in de meeste gevallen niet goed mogelijk om te beoordelen hoe het eindcijfer van de student tot stand is gekomen. Het panel waardeert dat vanaf het voorjaar van 2019 van de tweede lezer wordt verwacht dat ook die een eigen formulier invult. Dat maakt verschillen en overeenkomsten tussen de twee oordelen beter zichtbaar en zorgt voor meer transparantie van het gehele beoordelingsproces. Daarnaast zal binnenkort een derde formulier in gebruik worden genomen waarin het eindcijfer met onderbouwing wordt vastgelegd. Dit formulier dient ook als feedbackinstrument voor de studenten. Dit lijkt te leiden tot een toename in administratieve lasten, maar de opleidingen laten bij het panel weten dat dit waarschijnlijk niet het

geval is: de beoordeling moet anders vastgelegd worden, maar de beoordelingspraktijk zal er niet wezenlijk door veranderen.

Het beoordelingsformulier bevat volgens het panel zinvolle vragen/criteria bij ieder te beoordelen aspect. Die vragen/criteria kunnen de beoordelaars helpen bij het invullen van het formulier en hebben naar verwachting een positief effect op de vergelijkbaarheid van de beoordelingen. De vragen/criteria geven een volledig overzicht van de eisen waaraan een wetenschappelijk onderzoek moet voldoen. De formulieren worden soms heel uitgebreid, en soms wat mager ingevuld. Het formulier geeft geen mogelijkheid voor de beoordelaar om het verloop van het proces expliciet mee te laten wegen. De opleidingen laten weten dat dit een gevolg is van een advies van het vorige visitatiepanel. Het huidige panel kan dit advies in het rapport van het vorige panel echter niet terugvinden, en raadt de opleidingen aan om de docenten goed te informeren over de manier waarop het totstandkomingsproces van de scriptie in de beoordeling mee moet gaan wegen.

Het beoordelingsformulier is hetzelfde voor de bachelor- en de masterscriptie. Dat heeft voordelen. Het gaat om gelijksoortige opdrachten, dus het is goed dat die op dezelfde manier beoordeeld worden. Het niveau en de omvang van de twee soorten eindopdrachten verschillen wel van elkaar. Het is denkbaar dat dat duidelijker zichtbaar wordt in de beoordelingscriteria. In de bachelor werken studenten bijvoorbeeld meer in groepen dan in de master, en in de master kiezen studenten veelal een eigen methode terwijl ze in de bachelor meer gestuurd worden.

De beoordeling van de scriptie wordt vastgelegd in het elektronische Scriptie Administratie Systeem met deelcijfers per beoordelingscriterium, een schriftelijke onderbouwing, en het eindcijfer. Is de scriptie onvoldoende maar reparabel, dan krijgt de student eenmalig de mogelijkheid om binnen een week de scriptie te herzien. Is de scriptie onvoldoende en niet reparabel of na revisie nog niet voldoende, dan krijgt de student een definitieve onvoldoende en moet hij of zij in een volgend semester aan een nieuw scriptietraject beginnen. Alle scripties worden via een plagiaatscan ingeleverd en zijn openbaar toegankelijk via een scriptiedatabase. Na elk semester zijn er afstudeersessies waarin studenten kort individueel hun scriptie presenteren (master) of samenvatten (bachelor).

Borging toetskwaliteit

De borging en controle van de toetskwaliteit is in handen van verschillende actoren: de facultaire examencommissie, de toetscommissie CIW, de opleidingscommissies CIW, de opleidingsdirecteur en de trackcoördinatoren CIW. Daarnaast is er ondersteuning vanuit centraal niveau (toetsexpert) en collegiale consultatie beschikbaar.

De docenten spelen een centrale rol bij de toetsing; zij ontwikkelen de toetsen en zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit ervan. Het merendeel van de cursussen wordt in co-docentuur aangeboden, wat overleg over en controle van kwaliteit en toetsing bevordert. Het toepassen van een vier-ogenprincipe bij toetsconstructie is niet formeel verplicht. Docenten laten weten dat ze het veelal wel doen, maar dat het vier-ogenprincipe niet in de volle breedte is ingevoerd. Het panel raadt de opleidingen aan om dat wel te gaan doen.

De facultaire examencommissie is eindverantwoordelijk voor de bewaking van de kwaliteit van toetsing en examinering van alle opleidingen van de TSHD. De commissie is samengesteld uit een voorzitter, een ambtelijk secretaris, een extern lid en leden die verantwoordelijk zijn voor de opleiding waarin ze zelf als docent werkzaam zijn. CIW heeft twee leden in de examencommissie waarvan een CSAI vertegenwoordigt. De examencommissie vergadert twee keer per jaar. Het panel merkt op dat dit weinig lijkt aangezien de examencommissie verantwoordelijk is voor de hele TSHD. De huidige werkwijze zorgt mogelijk ook voor een aanzienlijke taakbelasting en kwetsbare positie van het CIW-lid.

De toetscommissie speelt een cruciale rol in de verbetering van de toetskwaliteit en wordt aangestuurd door het management van CIW. Zij bestaat uit drie CIW-docenten die voor drie jaar

worden benoemd en aan het begin van hun termijn worden getraind door een toetsdeskundige. De toetscommissie licht in samenwerking met de toetsdeskundige halfjaarlijks twee cursussen per opleiding door die zijn geselecteerd door de opleidingsdirecteur en de examencommissie. Op basis van alle cursusinformatie (leerdoelen, specificatietabellen, *curriculum mapping*, toetsplan, toetsen inclusief antwoordmodellen, cursushandleiding en cursusstof) beoordeelt de toetscommissie de samenhang tussen leerdoelen en toetsing, controleert ze of de leerdoelen en de manier van toetsen overeenkomen en of het niveau van toetsing adequaat is. Samen met de toetsdeskundige formuleert de toetscommissie ook feedback voor de docent, de examencommissie en het opleidingsmanagement.

In de digitale cursusevaluaties beoordelen studenten elk semester de toetsing van de geëvalueerde cursussen (zijn de vragen/taken helder geformuleerd, is de toetsing representatief, en zijn de afspraken over toetsing helder?). Dat leidt indien nodig tot maatregelen door de opleidingsdirecteur. De opleidingscommissies bespreken halfjaarlijks de uitkomsten van deze evaluaties.

Ieder jaar controleren de opleidingsdirecteur en de trackcoördinatoren de informatie voor de onderwijscatalogus. Zij gaan na of de toetsing de leerdoelen weerspiegelt en of de afspraken over toetsonderdelen (bijvoorbeeld met betrekking tot de weging) helder zijn. Indien nodig vragen ze de docent leerdoelen of toetsvormen aan te passen. Daarnaast beoordelen zij of er in het opleidingsaanbod (en per semester) voldoende variatie is in toetsvormen.

Bij de herijking van het programma in 2017-2018 is een kalibratiesessie georganiseerd om de consistentie van de scriptiebeoordelingen te ijken. Deze bestond uit het bestuderen van drie scripties per opleiding. De resultaten lieten een gemiddeld cijfer zien dat nagenoeg overeenkwam met het oorspronkelijke cijfer. Op grond van deze ervaring plannen de opleidingen nu een jaarlijkse variant van deze sessie. Het panel vindt dat kalibratiesessies inderdaad met een dergelijke grotere regelmaat georganiseerd zouden moeten worden, zodat de examencommissie zich ervan kan vergewissen dat de beoordelaars hun werk gelijksoortig uitvoeren en het eindniveau inderdaad aan de maat is.

Overwegingen

Het panel heeft nagegaan of de opleidingen beschikken over een adequaat systeem van toetsing. Het panel heeft vastgesteld dat de opleidingen gebruik maken van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleidingen zetten diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindkwalificaties. Studenten laten weten tevreden te zijn met de ontvangen feedback. Het panel heeft toetsen bestudeerd en vastgesteld dat deze aan de maat zijn. Studenten in beide opleidingen worden flink uitgedaagd om met de cursusstof aan de slag te gaan. De opleidingen hebben – met recht – vertrouwen in de docenten die verantwoordelijk zijn voor het ontwerpen en afnemen van de toetsen. Er is voldoende ondersteuning en feedback voor hen beschikbaar. Het panel denkt dat er nog verbeterlagen gemaakt kunnen worden met betrekking tot de formele toetsingsstructuur, bijvoorbeeld door vooraf bij iedere toets het vier-ogen principe verplicht te stellen.

Eenzelfde beeld bestaat met betrekking tot de beoordeling van eindwerken. De procedures rond de beoordeling van de eindwerken zijn in beginsel adequaat, maar het beoordelingsformulier en het gebruik ervan moet verbeterd worden. Het vastleggen en archiveren van het oordeel van de tweede lezer en van de eindbeoordeling is cruciaal voor een transparant proces. Het scriptieproces zou volgens het panel een rol kunnen/moeten spelen bij de beoordeling. Kalibratiesessies zijn zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en zouden met regelmaat op de agenda moeten staan.

Deze commissie komt formeel slechts twee keer per jaar bijeen en houdt zich dan met name bezig met het afhandelen van lopende standaardzaken (Regels & Richtlijnen, OER-en en dergelijke). Terwijl de toetscommissie veel waardevol werk verzet, lijkt de examencommissie op een te grote afstand te staan van de opleidingen om actief zicht te kunnen houden op de toetskwaliteit en het eindniveau. Het panel vindt dit kwetsbaar. Desondanks ziet het panel dat de huidige toetskwaliteit aan de maat

is. De aanscherping van enkele formele procedures zoals hierboven genoemd, is een belangrijke aanbeveling van het panel.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoende'.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoende'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel eindwerken (scripties) van beide opleidingen bestudeerd. Het panel hanteerde bij de bestudering de beoogde eindkwalificaties en de eisen die de opleiding zelf aan de eindwerken stelt.

Om zicht te krijgen op de realisatie van de beoogde leerresultaten in de *bacheloropleiding* bestudeerde het panel voorafgaand aan het bezoek vijftien scripties uit de verschillende specialisaties (inclusief beoordelingen). De bestudeerde scripties tonen, op één na, naar het oordeel van het panel in voldoende mate de realisatie van de beoogde eindkwalificaties. Het panel spreekt over het algemeen over degelijke werken die door de opleiding soms wat hoger zijn becijferd dan door het panel (binnen een acceptabele marge). De scripties gaan over het algemeen richting kwantitatief, surveygericht onderzoek, ook voor onderwerpen waar een meer kwalitatief perspectief (minimaal) een goede aanvulling zou kunnen bieden. Over het algemeen denkt het panel dat de scripties aan kracht kunnen winnen met sterkere reflecties in de discussiehoofdstukken.

Om zicht te krijgen op de realisatie van de beoogde leerresultaten in de *masteropleiding* bestudeerde het panel voorafgaand aan het bezoek vijftien scripties uit de verschillende specialisaties (inclusief beoordelingen). Het panel heeft na de eerste selectie nog drie extra CSAI-scripties opgevraagd om zich ervan te kunnen vergewissen dat deze track inderdaad nog aanhaakt bij de eindtermen van CIW. De bestudeerde producten tonen naar oordeel van het panel voldoende tot goed de realisatie van de beoogde eindkwalificaties. De studies zijn omvangrijk en complex, ook de scripties waarvoor een relatief laag cijfer is gegeven. De onderwerpen zijn goed en actueel, er is sprake van een relevante theoretische inkadering, en er worden verschillende methodes gebruikt. Een opmerking plaatst het panel wel bij de manier waarop studenten samenwerken. Bij een aantal scripties hebben studenten in een groepje samengewerkt, maar het is onduidelijk hoe ver die samenwerking is gegaan. Er zijn in ieder geval gezamenlijk data verzameld. Dat hoeft geen probleem te zijn, maar als de samenwerking verder gaat dan dat en de data bijvoorbeeld ook samen geanalyseerd worden, kan het gevaar bestaan dat individuele studenten niet meer alle eindkwalificaties halen. Of dit mogelijk het geval was, is in de betreffende verslagen niet goed terug te vinden. Net als bij de bachelorscripties denkt het panel dat ook de masterscripties aan kracht kunnen winnen met sterkere reflecties in de discussiehoofdstukken.

Alumni

De meeste bachelors CIW stromen door naar een masteropleiding. Ongeveer 60 procent van de bacheloralumni stroomt door naar de eigen Tilburgse CIW-masteropleiding.

Studenten die elders verder studeren, kiezen voor een masteropleiding in de richting van beleid, communicatie en organisatie (bijvoorbeeld human resources, werk- en organisatiepsychologie of communicatiewetenschap). Daarnaast is de Tilburgse master Marketing Management (TiSEM, TiU) populair. Naar schatting stroomt twintig procent van de bachelors uit naar de arbeidsmarkt. Een

analyse van hun digitale profielen laat zien dat een aanzienlijk deel van deze studenten een eigen bedrijf opricht of begint als (online) marketeer.

In oktober 2018 is een survey uitgevoerd onder alumni van de masteropleiding CIW, met een respons van 23% (485 Nederlandse alumni en 80 Internationale alumni). Van de 273 alumni uit de periode 2012-2018 (295 Nederlandse en 78 Internationale studenten) heeft ruim 90% een baan, voornamelijk in de marketingcommunicatie en voorlichting, beleidscommunicatie in organisaties, maar ook in het onderwijs en in de IT-sector. Meer dan 85% van die groep had binnen zes maanden na afstuderen een baan. Het grootste deel van de studenten geeft aan dat voor hun functie een WO-opleiding vereist is en dat de inhoud en vaardigheden goed aansluiten op hun functie. Gevraagd naar de positieve punten van de opleiding, wijzen alumni vooral op het academische niveau van de opleiding, met 'het analytische denkniveau' op nummer 1, de aandacht voor onderzoek en theorie op nummer 2 en het aandeel IT in de opleiding als nummer 3.

De alumni met wie het panel sprak tijdens de visitatie waren positief over hun opleiding. Met name de deskundigheid en betrokkenheid van docenten en de keuzevrijheid in de opleidingen worden gewaardeerd. De alumni hebben via een alumnivereniging en een LinkedIn-groep nog contact met elkaar en de opleidingen.

Overwegingen

Na bestudering van de eindwerken van de bachelor- en de masteropleiding heeft het panel geconcludeerd dat deze van voldoende wetenschappelijk kwaliteit zijn. Het panel raadt de opleidingen aan om ervoor te zorgen dat bij samenwerking tussen studenten altijd herleidbaar is welke bijdrage de individuele studenten hebben geleverd.

Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleidingen en goed zicht hebben op de sterke en zwakkere punten van de opleiding. De opleidingen kunnen hier hun voordeel mee doen door deze groep structureel te betrekken bij het onderhouden en verbeteren van hun kwaliteit.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoende'.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoende'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het oordeel van het panel op de standaarden 1, 2, 3 en 4 voor de bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen is 'voldoende'. Volgens de beslisregels van de NVAO is het algemeen eindoordeel over de opleiding daarmee 'voldoende'.

Het oordeel van het panel op de standaarden 1, 2, 3 en 4 voor de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen is 'voldoende'. Volgens de beslisregels van de NVAO is het algemeen eindoordeel over de opleiding daarmee 'voldoende'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen* als 'voldoende'.

Het panel beoordeelt de *masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen* als 'voldoende'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

KI: Kennis en inzicht

- KI1 Afgestudeerden beschikken over theoretische en conceptuele kennis om problemen op het gebied van communicatie en informatie te identificeren en te analyseren.
- KI2 Ze beschikken over theoretische en conceptuele kennis om de manier te identificeren en analyseren waarop mensen verschillende media gebruiken in verschillende communicatieve en maatschappelijke settings.

TK: Toepassen van kennis en inzichten

- TK1 Afgestudeerden zijn in staat bepalende variabelen te definiëren en te analyseren in verschillende communicatieve situaties (interpersoonlijk, professioneel, maatschappelijk).
- TK2 Ze zijn in staat bepalende variabelen te definiëren en te analyseren in verschillende mediasituaties (mens-mens; mens-computer; computer-mens).

OV: Oordeelvaardigheid

- OV1 Afgestudeerden zijn in staat gegevens uit het gebied van de communicatie- en informatiewetenschappen te verzamelen, te analyseren en te evalueren en ze te transformeren tot informatie die bruikbaar is in onderzoek en praktijk.
- OV2 Ze zijn in staat fenomenen en problemen op het gebied van communicatie- en informatiewetenschappen te interpreteren en te analyseren en de theoretische en methodologische adequaatheid van academische literatuur kritisch te evalueren.

CV: Communicatievaardigheid

- CV1 Afgestudeerden zijn in staat in het Nederlands en het Engels, mondeling en schriftelijk adequaat te rapporteren over hun onderzoeksresultaten, bevindingen en opinies aan academische, professionele en algemene doelgroepen.
- CV2 Ze zijn in staat effectief te communiceren in interpersoonlijke settings (mondeling, schriftelijk en gebruikmakend van verschillende media).
- CV3 Ze zijn in staat gepaste middelen te selecteren en te gebruiken om hun bevindingen en meningen te presenteren, inclusief digitale technieken en visualiseringen.

LV: Leervaardigheid

- LV1 Afgestudeerden zijn in staat onder begeleiding projecten te organiseren en uit te voeren om de beoogde leerresultaten te bereiken, ze tonen daarbij zelfdiscipline, verantwoordelijkheid, empathie en zijn zich bewust van relevante ethische en maatschappelijke overwegingen.
- LV2 Ze hebben aandacht voor recente ontwikkelingen in het vakgebied en zijn in staat hun oordelen te herzien en hun gedrag te veranderen in het licht van nieuwe evidentie.
- LV3 Ze zijn in staat digitale vaardigheden (variërend van basiscompetenties zoals data-analyse tot web-gebaseerde technologie en multimedia) en academische vaardigheden te gebruiken om (toegepast) onderzoek uit te voeren.

Tracksupplement Beoogde leerresultaten (toegevoegd aan Kennis en Inzicht)

Supplement voor Bedrijfscommunicatie en Digitale Media (BDM)

Afgestudeerden van de track BDM zijn in staat bovengenoemde kwaliteiten aan te tonen in de volgende domeinen:

- BDM1 Interpersoonlijke en groepscommunicatie, samenwerking en besluitvorming binnen organisaties.
- BDM2: Reputatiemanagement van organisaties en communicatie van organisaties met klanten en andere doelgroepen en stakeholders.
- BDM3: Digitale media in communicatie, zowel in organisatorische als interpersoonlijke contexten.

Supplement voor Communicatie en Cognitie (CC)

Afgestudeerden van de track CC zijn in staat bovengenoemde kwaliteiten aan te tonen in de volgende domeinen:

- CC1 De cognitieve, functionele en sociale aspecten van menselijke communicatie.
- CC2 De flexibiliteit en adaptiviteit van menselijke communicatie, het gebruik van taal en andere vormen van communicatie, zoals visuele en non-verbale communicatie.
- CC3 De rol van de context waarin communicatie plaatsvindt.

Supplement voor New Media Design (NMD)

Afgestudeerden van de track NMD zijn in staat bovengenoemde kwaliteiten aan te tonen in de volgende domeinen:

- NMD1 de cognitieve, sociale en esthetische kenmerken van het ontwikkelen, evalueren en gebruiken van nieuwe media.
- NMD2 de rol van creativiteit en innovatie bij het ontwikkelen, evalueren en gebruiken van nieuwe media.
- NMD3 de rol van storytelling bij het ontwikkelen, evalueren en gebruiken van nieuwe media.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Knowledge and understanding (KU)

Graduates of the CIS master programme:

- KU1 have advanced knowledge and understanding of theories, methods and techniques concerning communication, cognition and information in online and offline communicative settings.
- KU2 are able to synthesize, compare, evaluate and use existing knowledge (theories, empirical findings) to formulate new understandings of (human-human/human-computer/computer mediated) communicative situations and novel ways of producing and processing (hh/hc/cm) information.

Applying knowledge and understanding (AK)

Graduates of the CIS master programme are able to:

- AK1 identify and analyze original phenomena related to various contexts in the field of cognition, communication and information sciences, and transform them into interesting research topics.
- AK2 investigate how communication and information affect and are affected by different aspects of the communicative situation (individual, professional, societal) and media setting (human-human, human-computer, digital human-human, game, etcetera).

Making Judgments (MJ)

Graduates of the CIS master programme are able to:

- MJ1 critically select information in the field of communication and information sciences, also in case of complex, incomplete, limited, and/or biased information, and use it in an original and creative fashion to formulate arguments and make decisions in both theoretical and practical settings, while taking into account ethical values and societal norms and consequences.
- MJ2 re-evaluate and formulate judgment on the strengths and limitations of their own and other disciplines, including the methodological strengths and limitations of research and research paradigms.

Communication Skills (CS)

Graduates of the CIS master programme are able to:

- CS1 communicate their findings and conclusions, based on available information in academic Dutch and English, clearly and unambiguously to an audience of specialists and nonspecialists, both orally and in writing, and by using appropriate communication tools and technologies to present their findings and opinions, including digital techniques and visualizations.

CS2 formulate and express sound judgments, and argue positions and opinions in discussions in both interpersonal and professional settings.

Learning Skills (LS)

Graduates of the CIS master programme are able to:

- LS1 take initiative and responsibility for their own education and to steer their own learning process, in order to continue to learn independently and to develop professionally, both individually and in collaboration with others.
- LS2 contribute to creating new knowledge in the field, attend to recent developments in the field, revise judgments and change behaviour in light of new evidence.

Track supplements Programme Learning Outcomes (PLO) (added to Knowledge and Understanding)

BDM PLO Supplement for Business Communication and Digital Media

BDM-track graduates are able to demonstrate the above mentioned qualities in particular in the following domains:

- BDM1 interpersonal and group communication, collaboration and decision making within organizations.
- BDM2 reputation management of organizations and communication of organizations with customers and other stakeholders.
- BDM3 digital media in communication, both in organizational, societal and interpersonal contexts.

CC PLO Supplement for Communication Design

CC-track graduates are able to demonstrate the above mentioned qualities in particular in the following domains:

- CC1 the cognitive, functional and social aspects of human communication.
- CC2 the flexibility and adaptivity of human communication, the use of language and other modes of communication, such as visual and nonverbal communication.
- CC3 the role of the context in which communication takes place.

NMD PLO Supplement for New Media Design

NMD-track graduates are able to demonstrate the above mentioned qualities in particular in the following domains:

- NMD1 the cognitive, social and aesthetic characteristics of designing, evaluating and using different types of new media (apps, games, social media, etcetera).
- NMD2 the affordances of different types of new media, and the way in which they can be used to create adequate interaction with users (human centered design, human computer interaction) or influence cognition and thereby achieve intended outcomes (learning, behaviour change entertainment, etcetera).
- NMD3 the role of content in designing, evaluating and using new media (storytelling, creativity).

Remarks concerning track Cognitive Science and Artificial Intelligence

De beoogde leerresultaten CIW wijken op twee belangrijke punten af van die van de track CSAI:

1. Studenten CSAI richten zich niet zozeer op online en offline communicatie, maar meer op cognitieve en kunstmatige intelligentie;
2. De toepassing van kennis en vaardigheden heeft bij CSAI een ander karakter dan bij CIW, omdat dit sterk is gerelateerd aan het kunnen toepassen van AI-technieken, zoals machine learning en deep learning.

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN DE PROGRAMMA'S

Beschrijving van de verschillende tracks binnen de bachelor- en masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Bedrijfscommunicatie en Digitale Media richt zich op interpersoonlijke en groepscommunicatie, samenwerking en besluitvorming, reputatiemanagement en externe communicatie met klanten en andere belanghebbenden en digitale media in communicatie en bereidt studenten voor op communicatieposities in organisaties zowel voor commerciële doeleinden (zoals marketingcommunicatie en consumentengedrag) als voor reputatiemanagement (zoals public relations). De basistheorieën en communicatiesituaties die bij BDM centraal staan maken duidelijk hoe communicatieprocessen beïnvloed worden door moderne communicatietechnologieën. Deze inzichten stellen BDM-afgestudeerden in staat om communicatieprocessen en -kanalen kritisch te analyseren en op hun effectiviteit te onderzoeken, alsmede om interpersoonlijke communicatie in organisaties te onderzoeken en te optimaliseren.

Communicatie en Cognitie legt de nadruk op cognitieve, functionele en sociale aspecten van taal en communicatie, het gebruik van taal en andere vormen van communicatie en de rol van de context waarin communicatie plaatsvindt. CC-afgestudeerden richten zich in de eerste plaats op functies waarin communicatie in woord en beeld moet worden ontwikkeld, geanalyseerd en geëvalueerd en op communicatie die voldoet aan de eisen van specifieke individuen of doelgroepen. De basistheorieën in deze track betreffen de manier waarop mensen taal begrijpen en produceren, zich aanpassen aan gesprekspartners en doelgroepen en de manier waarop ze verschillende codesystemen combineren om hun doelen te bereiken. De expertise van CC-afgestudeerden past binnen leer- en onderzoeksomgevingen, onderwijs, voorlichting en communicatiebeleid.

New Media Design richt zich op cognitieve, sociale en esthetische kenmerken van nieuwe media, de rol van creativiteit en innovatie bij nieuwe media en de rol van storytelling en games bij nieuwe media. Afgestudeerden kwalificeren zich voor functies in omgevingen waarin communicatie en informatie wordt ingebed in technologische applicaties die de grenzen van de traditionele mediakanalen overstijgen. De nadruk ligt daarbij op interactieve toepassingen en spelomgevingen in verschillende domeinen (zoals gezondheid of onderwijs). Theorieën van menselijk gedrag in interactie met verschillende media, kennis van beschikbare technologieën en nieuwe accenten op design, esthetiek en creativiteit maken van hen deskundigen die de brug kunnen slaan tussen ontwerpers, (software) ontwikkelaars en gebruikers.

Masterstudenten *Cognitive Science and Artificial Intelligence* leren om aan de hand van theoretisch inzicht en programmeervaardigheden kunstmatige intelligentie te begrijpen, lerende systemen te optimaliseren en nieuwe intelligente toepassingen te ontwikkelen. Zij kunnen zo innovatieve oplossingen en toepassingen ontwikkelen en bijdragen aan een dieper begrip van intelligente systemen. Er is met name aandacht voor de processen die betrokken zijn bij aandacht, visuele en auditieve waarneming, geheugen, taalgebruik en besluitvorming. Studenten leren hoe ze deze kennis via technieken als machine learning en deep learning kunnen toepassen: hoe kunnen intelligente systemen personen, bedrijven en organisaties ondersteunen door betere dienstverlening?

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Programma Bachelor CIW 2017-2018

BSc CIW 2017-2018		Gezamenlijk	Trackaanbod	Minor/Keuze	Vaardigheidsvakken	ects
		6	6	6	6	6
jaar1 sem1	Inleiding BDM (3) Inleiding CC (3)	Introduction NMD (E) (3) Data-analyse (3)	Communicatie in Organisaties	Methodologie	Academisch NL (2) Informatiewetenschappen (4)	30
sem2	Taalwetenschap	Communicatietheorie	Academic English E	Practicum Interview en Enquête	Track	30
jaar2 sem1	Inleiding filosofie	Psychology of Language (E)	Statistiek	Track	Track	30
sem2	Filosofie van de Communicatie	Toegepaste Cognitieve Psychologie	Track Onderzoekspracticum	Track	Track	30
jaar3 sem1	Minor/Keuze	Minor/Keuze	Minor/Keuze	Minor/Keuze	Minor/Keuze	30
sem2	Minor/Keuze	Minor/Keuze	Minor/Keuze	Scriptie	Scriptie	30
						180

Track- en keuze-aanbod

2017-2018		BDM	CC	NMD
jaar 1	sem 2	Communicatie en Beïnvloeding	Tekstanalyse	Communicatie en Beïnvloeding
jaar 2	sem 1	Business Information Technology (E) Marketingcom. & Nieuwe Media Basisprogrammeren	Speechen en debatteren voor publiek Informatiedesign Visual Language of Comics (E) Basisprogrammeren	n.v.t. (start 2017-2018)
jaar 2	sem 2	Sociale Aspecten van Nieuwe Media Corporate Communication (E)	Taal en Betekenis Language, Cognition & Computation (E)	
BDM - CC				
jaar 3	sem 1	Media en Beeldvorming (BDM) Branding, Imago & Identiteit (BDM) Content Marketing (BDM) Webevaluatiemethoden (CC/BDM) Data Science for Humanities (E) (CSAI/BDM/CC) Human Computer Interaction (CSAI/BDM)		
	sem 2	Social Media Analytics (BDM) Web Science (E) (CSAI/BDM) Data Visualizations (E) (CSAI/BDM/CC)		

Programma Bachelor CIW 2019-2020

BSc CIW 2019-2020		Gezamenlijk	Trackaanbod	Minor/Keuze	Vaardigheidsvakken	
	6	6	6	6	6	ects
jaar1 sem1	BDM: Communicatie in Organisaties	CC: Communicatie en Cognitie	NMD: Foundations in New Media Design (E)	Methodologie	Academisch NL (3) OZ-practicum 1: Survey en Interview	30
sem2	Communicatie en Beïnvloeding	Communicatie-theorie	Academic English (E)	Statistiek	Track	30
jaar2 sem1	Inleiding Filosofie	OZ-practicum 2: Experiment	Basis-programmeren	Track	Track	30
sem2	Filosofie van de Communicatie	OZ-practicum 3: Taal en informatie-technologie	Track	Track	Track	30
jaar3 sem1	Minor/Keuze/Stagevak	Minor/Keuze	Minor/Keuze	Minor/Keuze	Minor/Keuze	30
sem2	Minor/Keuze	Minor/Keuze	Minor/Keuze	Scriptie	Scriptie	30
						180

Track- en keuze-aanbod

2019-2020	BDM	CC	NMD
jaar 1 sem 2	Sociale Aspecten van Nieuwe Media	Design van Informatie	Human Centered Design (E)
jaar 2 sem 1	Business Informatie Technologie Marketingcom. & Nieuwe Media	Psychology of Language (E) Menselijke en Automatische Tekstanalyse	Play and Game Creativity and Cognition
jaar 2 sem 2	Content Marketing Branding, Imago & Identiteit Corporate Communication (E)	Visual Language (E) Conversational Interfaces & Decision Aids (E) Retorica en Overtuiging	Interactive Information Visualization Storytelling in New Media Esthetiek in Communicatie
BDM - CC - NMD			
jaar 3 sem 1	Stagevak Health Communication Alle vakken uit andere tracks van jaar 2 Minor		

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Programma Master CIW 2017-2018

ECTS	blok 1	blok 2	blok 3	blok 4
6	vak 1	vak 3	vak 5	scriptie
6	vak 2	vak 4	vak 6	scriptie
3	RS 1	RS 2	scriptie	scriptie
ECTS	15	15	15	15

Studenten kiezen in blok 1,2 en 3 telkens twee cursussen, en in blok 1 en 2 een Research Skill (RS) uit het aanbod uit de onderstaande tabel:

blok	vakken	vaardigheidsmodules (Research Skills)
Augustus Blok 1 of 3	Webcare (BDM) Social Media at Work (BDM) Multimodality & Communication (BDM/CC) Cognition and Process (CC) Interactive Storytelling (NMD/CC) Human media interaction theory (NMD) Data Mining for Business and Governance (CSAI/NMD) Machine Learning (CSAI) Social Signal Processing (CSAI) Attention, Perception & Memory (CSAI)	RS Text Mining RS: Academic Writing RS: Data Processing RS: Rapid Prototyping (NMD)
Oktober Blok 2 of 4	Online Public Relations (BDM) Negotiation Strategies (BDM/CC) Social Intelligence (CSAI/BDM) Visual Communication (CC/BDM/NMD) Taalkennis (CC) Data and (Mis)information (CC/NMD) User Experience Design (NMD) Virtual and Augmented Reality (CSAI/NMD) Health Analytics (CSAI) Human-Robot Interaction (CSAI)	RS: Analysis of Variance RS: Data Processing Advanced RS: Eye Tracking RS: Programming with R RS: Usability and User Experience Evaluation (NMD)
Februari Blok 3 of 1	Corporate Social Responsibility Communication (BDM) Mobile Media & Society (BDM/NMD) Overtuigen door beeld (CC/BDM) Non-verbal Communication (CC) Data Driven Design (CC/NMD) Creativity and Innovation (NMD) Data Mining for Business and Governance (CSAI/NMD) Cognitive Models of Language Learning (CSAI/CC) Machine Learning (CSAI)	RS: Research Interview RS: Design & Analysis Questionnaires RS: Online Data Collection RS: Data Processing
April Blok 4 of 2	Resistance and Persuasion (BDM) Social Media Marketing (BDM) Interactive Visualization (CSAI/CC/BDM/NMD) Miscommunication & Emotion (CC) Cognition of Visual Narratives (CC/NMD) Computer Games (CSAI) Deep Learning (CSAI) Probability Information & Risk Communication (CSAI)	RS: Analysis of Variance RS: Programming with R RS: Data Processing Advanced

BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA

DAG 1		woensdag 10 april 2019
08.30	09.00	Aankomst en welkom
09.00	11.00	Vorbereiding en inzien documenten
11.00	12.00	Interview inhoudelijk verantwoordelijken
12.00	13.00	Intern overleg en inzien documenten incl. lunch
13.00	13.45	Interview studenten BSc CIW
13.45	14.30	Interview docenten BSc CIW
14.30	15.00	Intern overleg (incl. voorbereiden volgende gesprek)
15.00	15.45	Interview studenten MSc CIW & alumni
15.45	16.30	Interview docenten MSc CIW
16.30	17.30	Intern overleg: vastleggen eerste voorlopige bevindingen
18.30	21.00	Werkdiner panel

DAG 2		donderdag 11 april 2019
08.30	09.30	Aankomst en voorbereiding
09.30	10.15	Interview Examencommissie en Opleidingscommissie
10.15	10.30	Intern overleg (incl. voorbereiding volgende gesprek)
10.30	11.00	Eindgesprek management
11.00	12.00	Opstellen voorlopige bevindingen en voorbereiden mondelinge rapportage
12.00	12.15	Mondelinge terugkoppeling
12.15	12.30	Pauze: verplaatsing naar andere ruimte voor ontwikkelgesprek
12.30	13.30	"Ontwikkellunch" met opleidingen
13.30	14.00	Afronding (vertrek deel panel naar Erasmus Universiteit Rotterdam)

BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 15 eindwerken bestudeerd van de bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen en 15 eindwerken van de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen. De gegevens van de eindwerken zijn bekend bij QANU en zijn op aanvraag beschikbaar.

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

Titel document	Jaar	Digitaal / Papier
Algemeen		
TSHD Strategisch Plan	2018 - 2021	Digitaal
Organogram TSHD	2019	Digitaal
TNO-rapport MSc CSAI	2019	Papier
Toetsing & Kwaliteitszorg	2019	Papier
BSc & MSc OER	2018 - 2019	Digitaal & Papier
Toetsbeleid TSHD	2014	Papier
BSc & MSc Thesis regulations CIW	2018 - 2019	Digitaal & Papier
Toetsmatrijzen alle BSc & MSc vakken CIW	2018 - 2019	Digitaal & Papier
Voorbeelden verslagen Toetscommissie CIW	2017-2018	Papier
Guidelines Thesis Assessment Procedure TSHD	2019	Papier
Jaarverslag Examencommissie TSHD	2016 - 2017	Papier
Guidelines Program Committees TSHD	2018 - 2019	Papier
Notulen OCies BSc & MSc CIW	2018-2019	Papier
Overige documenten BSc & MSc CIW		
Onderwerpen BSc & MSc scripties	2016 - 2019	BSc: https://dcilab.uvt.nl/bachelorthesis/ MSc: https://dcilab.uvt.nl/masterthesis/
Informatie premaster	2017-2018	Digitaal
Overzicht publicaties studenten	2013-2018	Digitaal & Papier
Matrix Arbeidsmarktorientatie BSc CIW	2018 - 2020	Digitaal
Dossiers geselecteerde vakken		
BSc: Methodologie	2017-2018	Papier
BSc: Cognitie & Communicatie	2017-2018	Papier
BSc: Social Aspects of New Media	2017-2018	Papier
MSc: Resistance & Persuasion	2017-2018	Papier
MSc: Visual Communication	2017-2018	Papier
MSc: Human Media Interaction Theory	2017-2018	Papier
MSc: Research Skill Text Mining	2017-2018	Papier

